

AZ AMATŐR

V. évfolyam. 17. sz.

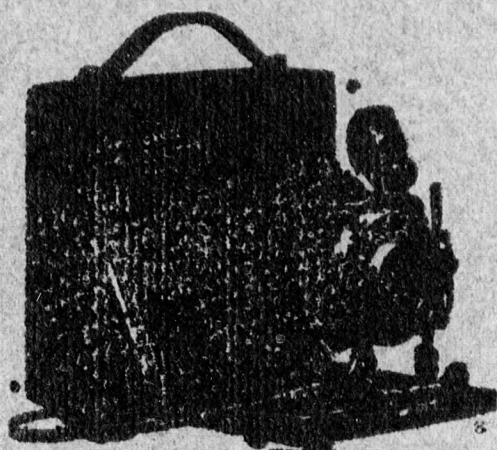
1908. szeptember 15.

Megjelenik havonta kétszer.

Előfizetési ára egész évre 16 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, VII., Baross-tér 15.
Telefon 94-49.

**Alkalmi
vétel !!**

**Ritka :
alkalom!**

Üzlethelyiségünk megváltoztatása miatt

Fényképező-készülékek és felszerelési kellékek

**mélyen leszállított áron kaphatók
készpénz vagy részletfizetés ellenében**

**Fényképezők ne mulasszák el
üzlethelyiségünket felkeresni.**

Autrecht és Goldschmied, Budapest

• • • VII., Rákóczi-út 26. szám. • • •

••••• Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni. •••••

BEJELENTJÜK
AZ AMATŐR
FOTOALMANACHJA
MÁSODIK KÖTETÉT
1909. ÉVRE.

Hasznos tanácsadó! Meglepő tartalom! Pazar kivitel!

Ára díszkötésben 3 korona.

Előjegyzéseket már most elfogad

„Az Amatőr“ kiadóhivatala.

Az (1908. évi) első kötet 4000 példánya csaknem elfogyott.

••••

Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni.

••••

Busch

objektívek és kamarák

mindenkor jónak bizonyultak és az egész világon elsőrendűeknek vannak elismerve. ::

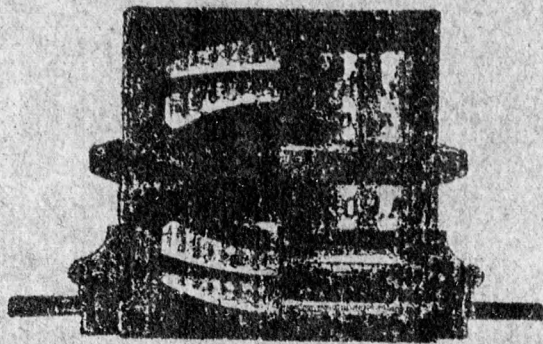
„Omnar“ anasztigmátok F: 4,5

„Omnar“ anasztigmátok F: 5,5

„Omnar“ anasztigmátok F: 7,7

Pantoskop-anasztigmátok.

Arckép kettős objektívek F:3, F:4

Rapid-aplanátok F: 8

Arckép-aplanátok F: 6

Detektív-aplanátok F: 6

Tágszögű (Weitwinkel)-aplanátok

Arckép kettős objektívek F:3-F:4,5

Busch «Bis-Telar», tele-objektív kézi kamarákhoz.
:: **Kézi kamarák.** ::

A legkülönfélébb célokra jónak bizonyult modellek. Tessék a legújabb foto-katalogusokat kérni!

„Az Amatőr“-re való hivatkozás esetén ingyen és bérmentve!

Rathenower Optische Industrie-Anstalt vormals

Emil Busch A.-G. Rathenow

Magyar fényképezési kézikönyv az N. P. G. gyártmányokról ingyen az összes fotoüzletek vagy a magyarországi vezérképviselő

SILBERER BÉLA utjában

BUDAPEST, VII., Akácfa-utca 16. szám.

N. P. G. Brómezüst-papíros

N. P. G. Lenta gázfénypapíros

N. P. G. Negatív papíros

N. P. G. „Emera“ aristo-papíros

N. P. G. Celloidin-papíros

N. P. G. Önszinező-celloidin-papíros

N. P. G. Pigment-papíros

N. P. G. Bromezüstpigment-papíros

N. P. G. Ozobrom nyomás

Általános nagy árjegyzék **díjtalan.**

Neue Photographische Gesellschaft A.-G.

Steglitz 17—Berlin.

◆◆◆◆ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni. ◆◆◆◆

HÉBERÉNYI JYEMDA P. T. BUDAPEST, VIII. BUDVOSY-UTCA 6.

<p>„Az Amatőr“ kérelme olvasóihoz</p>	<p>Kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy összes bevásárlásaikat lehetőleg azoknál az elsőrangú cégeknél sziveskedjenek eszközölni, kik lapunkat hirdetési megbizásaikkal keresik fel.</p>	<p>Hirdessen „Az Amatőr“-ben Biztos eredmény!</p>
<p>Annoncez dans l' „AZ AMATŐR“ = sûr succes! =</p>	<p>Inseriren Sie im „Az Amatőr“ = Sicherer Erfolg! =</p>	<p>Advertize in the „Az Amatőr“ Certain success!</p>
<p>Nos lecteurs sont priés de couvrir leur besoin seulement auprès des maisons qui annoncent dans notre revue.</p>	<p>Wir ersuchen höflichst unsere Leser, ihre Einkäufe womöglichst nur bei jenen vornehmen Firmen besorgen zu wollen, welche in unserer Zeitschrift ihre Inserate veröffentlichen.</p>	<p>Our Readers are requested to kindly buy their supplies at firms who are advertising in our paper.</p>

Szines nyomatokat tónfixálóban

a divatos szürke, sziklaszürke, pasztelkék,
türkiszkék, nilusi-zöld, lazac-rózsaszín, chamois,
színárnyalatokat ad

a **„Vindobona Opálpapiros“**.

E papír szétválasztott szinező-rögztő fürdőhöz és platinszinezéshez is alkalmas.

Fabrik fotogr. Papiere, Trockenplatten und patent. Spezialapparate:

Ferdinand Hrdliczka Wien, XVI/2.

Lerchenfeldergürtel 9-11.

Herbststrasse 1.

ELISMERTEN A LEGJOBB
DIAPOZITIV-LEMEZEK

GUILLEMINOT

ezüst-lactat-lemezek vetítésre.

LEGTISZTÁBB RÉTEG!

KÖNNYŰ KEZELÉS!

R. GUILLEMINOT, BOESPFLUG & CO.

Gyárosok **PARIS**, 22 rue de Chateaudun.

Minták kívánatra és e lapra való hivatkozással ingyen és bérmentve.

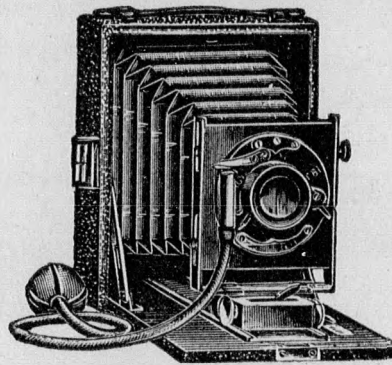

Vass Jenő
elsőrendű férfidivatüzlete

Budapest
VII., Erzsébet-körut 22.

Vidéki megbízásokat pontosan
és lelkiismeretesen eszközöl.

Fényképezési cikkeket

ugymint

:: lemezeket, filmeket, ::
:: állványokat, lámpákat,
:: tálakat, másolókerete-
:: ket, kész vegyszereket,
:: másolópapírokat és ::
:: egyéb foto-cikkeket ::
:: ajánlanak ::

LIBÁL ÉS MÁRZ látszerészek

Budapest, Podmaniczky-u. 8.

(A Teréz- és Váci-körutak között.)

Fényképező kamarák alkalmi áron!

Adria, Lumière, Rochester, Imperial,
Schleussner és Agfa lemezek friss állapotban
állandóan raktáron.

Sötétkamara vevőknek díjtalanul áll rendelkezésre!

TRAPP & MÜNCH

MATT-ALBUMIN művésznymat papirjai

Legteljesebb pótlása a platinnak és pigmentnek. A legkiválóbb szakférfiak ismételt elismerő nyilatkozatokkal bizonyítják.
Egyszerű eszközökkel művésziesen előkelő hatás.

Rives-papír, 12, 15 és 18 kiló

Gravure-karton sima, fehér és chamois durva, fehér
és chamois, extra durva, fehér

Bütten-papíros, fehér és chamois

Bütten-karton, fehér

„Rasternkorn“ (vászonrovátkás)-papíros, fehér
Empire-karton, sima és durva, fehér és chamois
Japán-papíros Perscheid szerint.
Levelező-lapok sima és durva, fehér és chamois.

Tömény arany- és platinfürdők, színező- (színes) fürdők. Modern színű alátét- és közbetét-papírok, préselő rámak.

Mintacsomag (összeválogatva) bérmentve 1 márkáért. Kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve. Kapható a fotoüzletekben vagy közvetlenül.

TRAPP & MÜNCH's Fabrik in Friedberg (Hessen).

Védjegy.

Satrap-Papírosok.

Gázfény-papír

12 válfaj

Ideális másolóanyag amatőrök és szakfényképészek részére.

Abszolút fátyolmentesen dolgozik. Tartóssága határtalan.

Exportra és a tropusokra is kitűnően alkalmas.

Bromezüst-papír

5 válfaj

Nagyításokhoz és kontakt-másolatokhoz.

Árjegyzék érdeklődőknek rendelkezésre áll.

Chemische Fabrik auf Aktien (vorm. E. Schering)
 Photographische Abteilung. Charlottenburg 11, Tegeler Weg 28/33.

J. HAUFF & Co. G. m. b. h. FEUERBACH (Württb.)

Uj eljárás szerint, oly

orthochromatikus lemezt

állítunk elő, melynek a következő jó tulajdonságai vannak:

Igen magas sárga- és zöldérzékenység. — Legmagasabb általános érzékenység. — Sárga üveg nélkül is megfelel a tájfényképezés összes követelményeinek. — Sárga üveg csak erős színellentéknél. — Sűrű réteg, kiváló fődési képesség. — Finom szemcsézet, pompás árnyalatok. — Legnagyobb tartósság!

Mindenütt a közönséges lemez helyébe kellene lépnie.

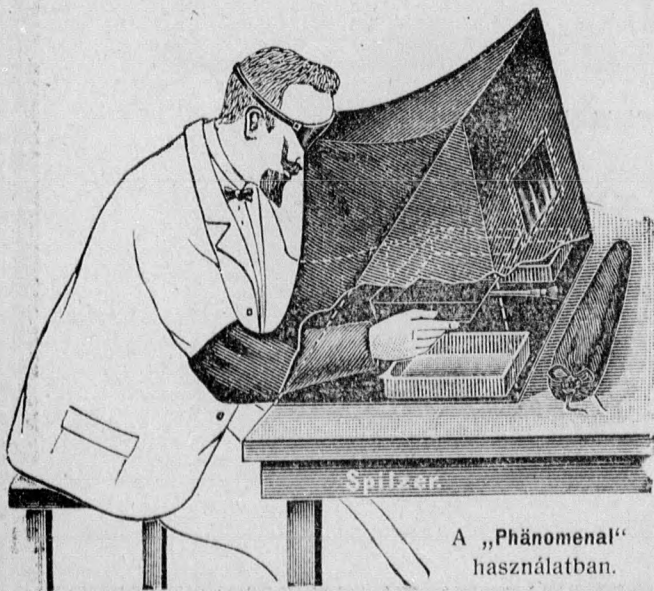
A legmagasabb igények részére ajánljuk a

Hauff-Flavin lemezt.

A legjobb színérzékeny lemez. A legnagyobb sárga- és zöldérzékenység. — Legnagyobb általános érzékenység. — Sárga üveg nélkül csaknem mindig használható. — Kitűnő hegyi (havas) és hófelvételekhez. — Felülmúlhatatlan őszi felvételekhez. — Nélkülözhetetlen reprodukciókhoz. — Finom réteg-szemcsézet, tökéletes árnyalatok. — Hosszú tartósság!

Kapható az összes foto-üzletekben.

Kérjen árjegyzéket e lapban olvasott hirdetésre való hivatkozással.

A „Phänomenal“ használatban.

👉 UJDONSÁG! 👈

Összerakható sötétkamara-sátor „Phänomenal“

súlya tokkal együtt csak körülbelül 900 gramm.

«Phänomenal»

NÉHÁNY PILLANAT ALATT HASZNÁLATRA KÉSZ.

«Phänomenal»

az összes lemezméretek részére egészen 18×24 cm.-ig bezárólag alkalmas.

A FEJET NEM KELL ALÁDUGNI!

A dolgozó (előhívó) egy bőrből készült bádögkeretű szemüvegen lát a sötétkamra belsejébe és az egész eljárást pontosan és kényszerhelyzet nélkül figyelheti meg.

Ára 15.— márka. ♦ A karok és fej tökéletes mozgásszabadsága.

Kérjük a 88. sz. árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Kapható az összes fotoüzletekben, — ha nem — úgy közvetlenül a gyárostól.

Ottó Spitzer, Berlin W. 30.

Ujszerű fényképezési készülékek és használati cikkek gyára.

AZ AMATŐR

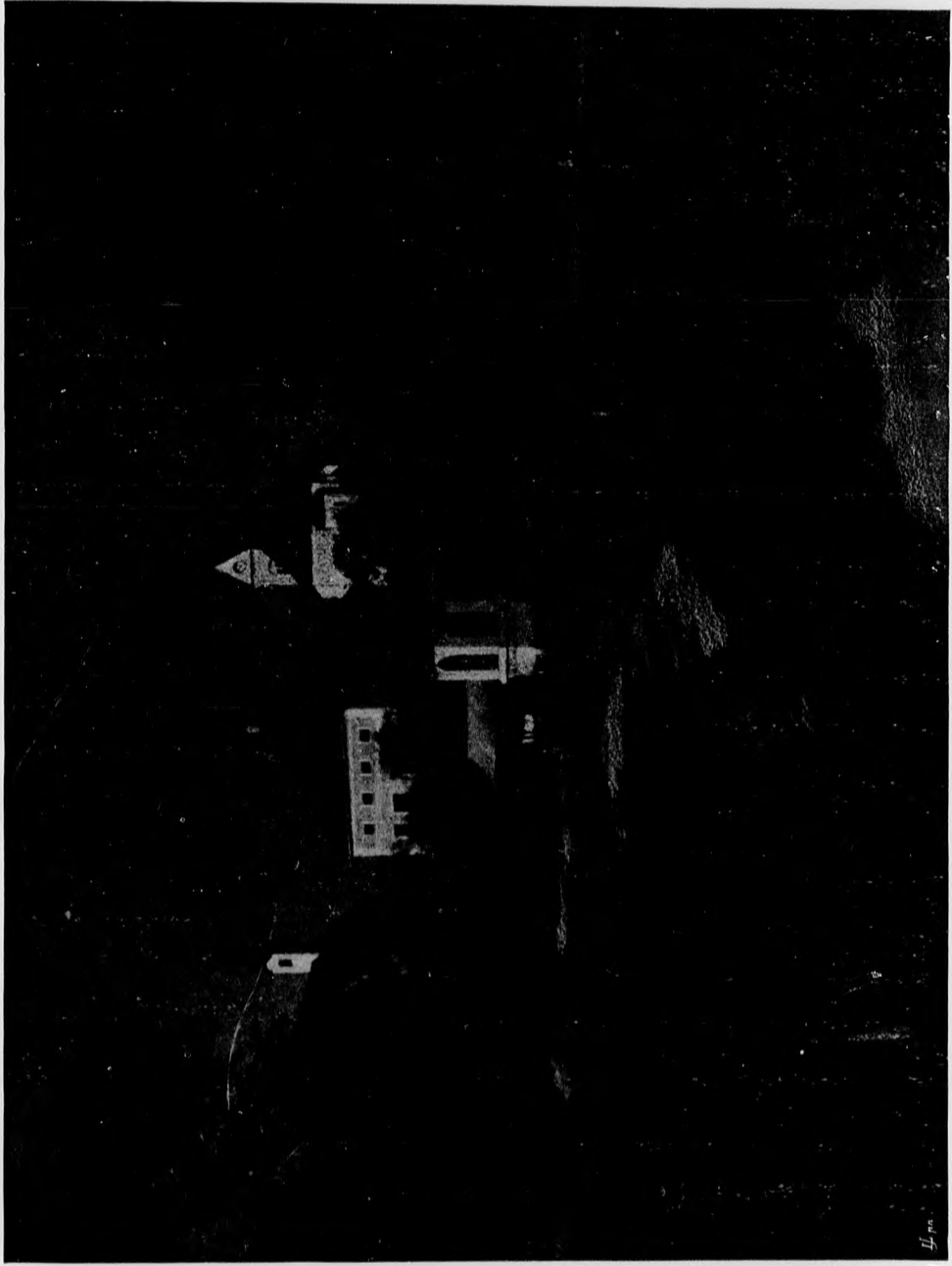
3000 koronás

nagy díjpályázata

a képek bejelentésének és
beküldésének határidejét —
a közóhajnak engedve — f.
évi november hó végére
✻ halasztottuk. ✻

.....
Bővebbet a szövegrészben.
.....

Az Amatőr szerkesztősége.

Maria-Wörth
August Blumberg, Wien

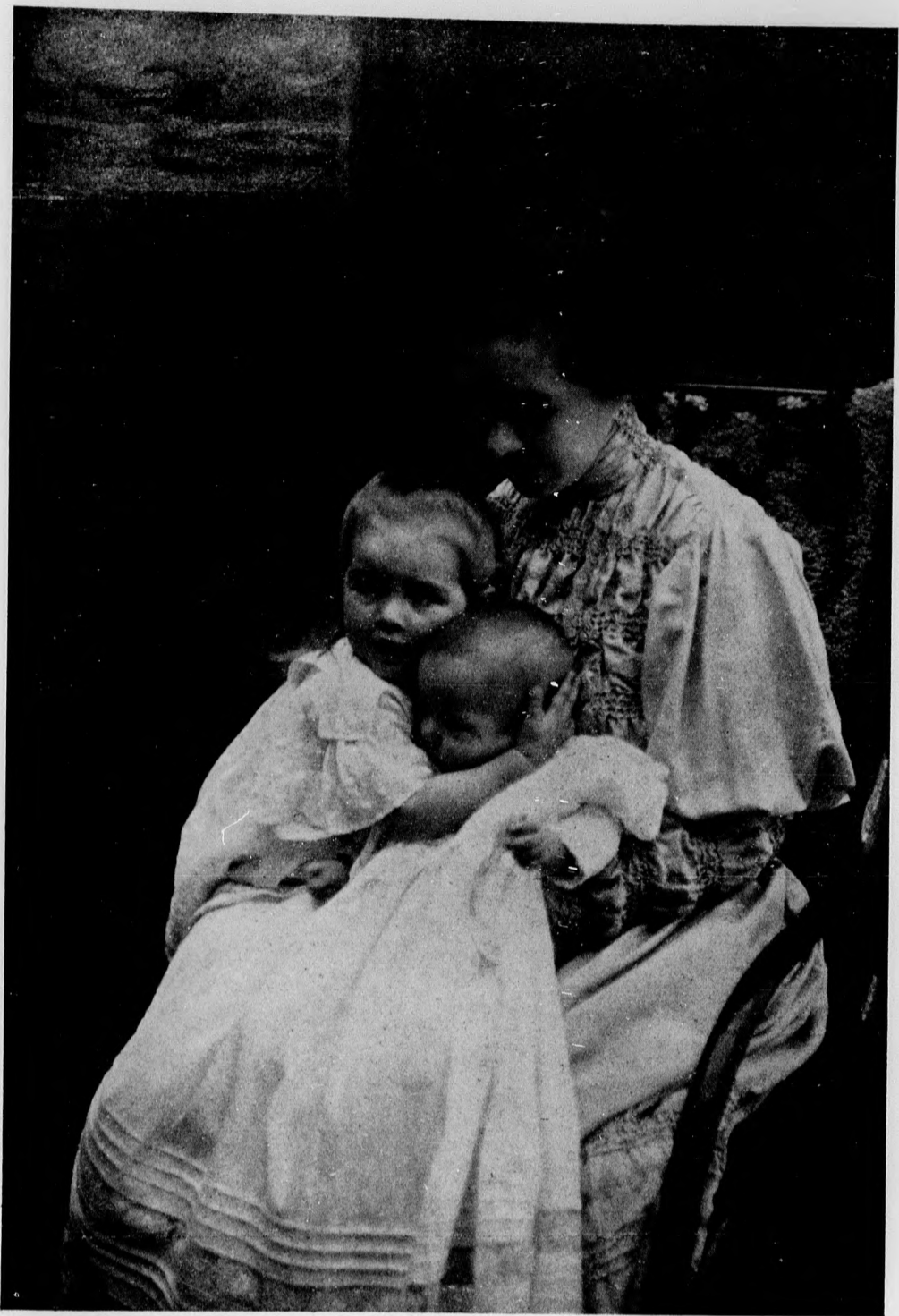

Másolat: Schwerter-Platino-Mattpapirom

Női arckép

Fritz Reinhard (Perscheid műterem), Leipzig

Családi-idyll

Sztankovszky József, Erdőszentgyörgy

Kenyérsütés

Szeghalmi Gyula, Szeghalom

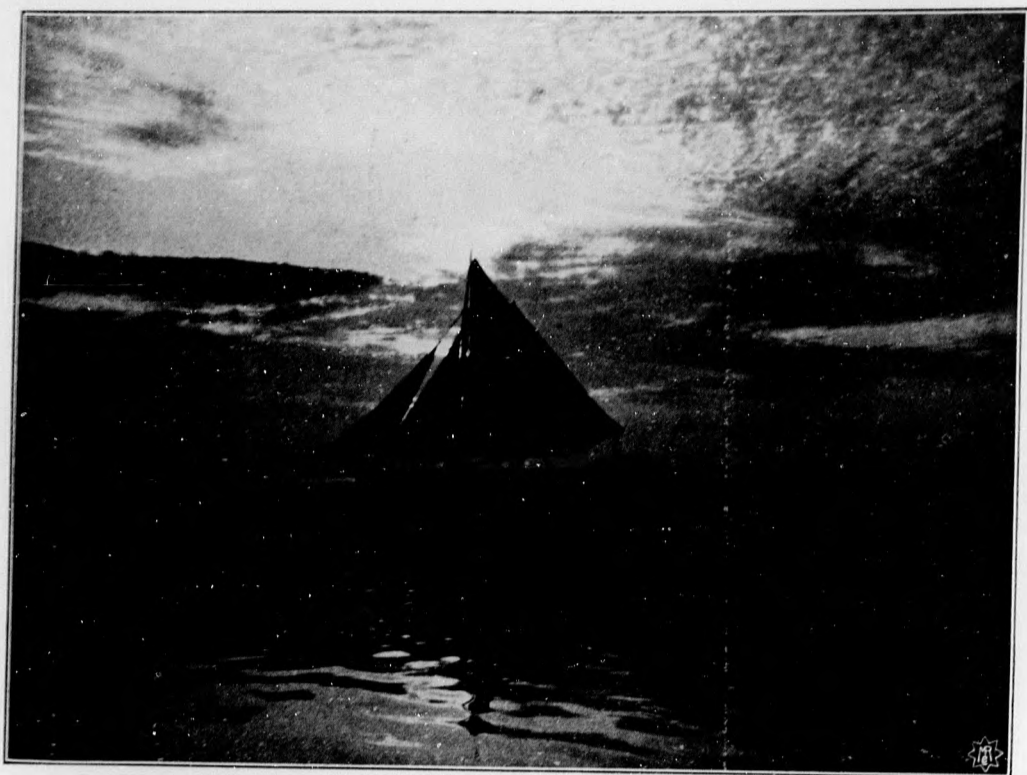
Felvétel: Goerz „Dagor“ F 6,8. anasztigmáttal
Lemez: Lomborg panchromaticus.

Kolostor a „Fraueninsel“-en (Chiemsee)
Dr. Felix Muhr, Graz

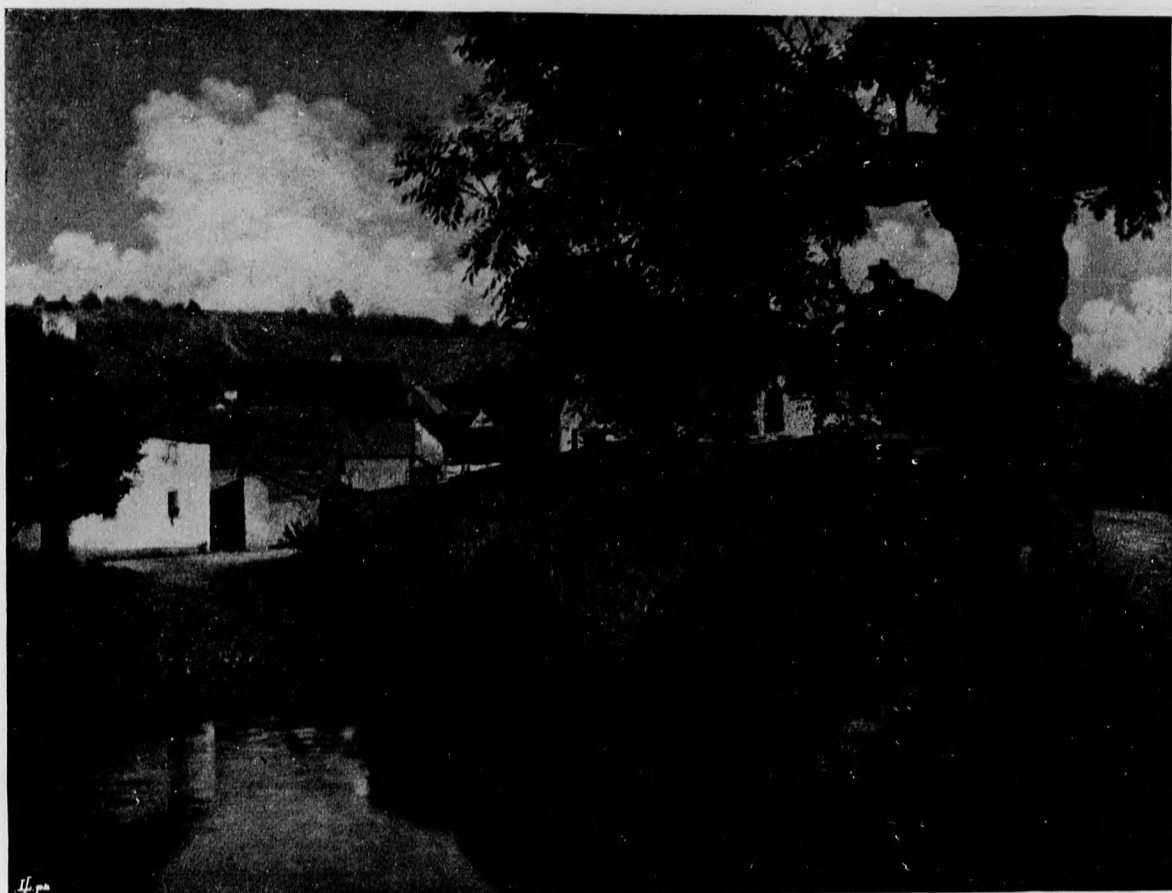

Felvétel: Ernemann-kamarával és kettős-anasztigmáttal

Esthangulat a tengeren

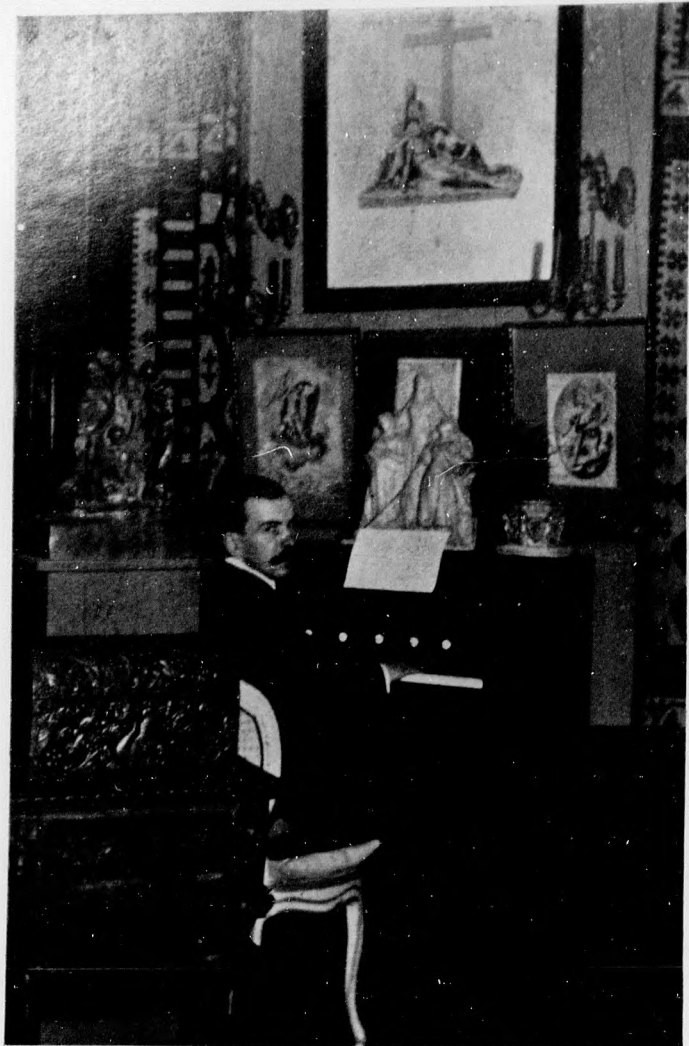
D. Soltan, Norden

Eifeldorfi részlet
Otto Scharf, Crefeld

Merengés otthonomban

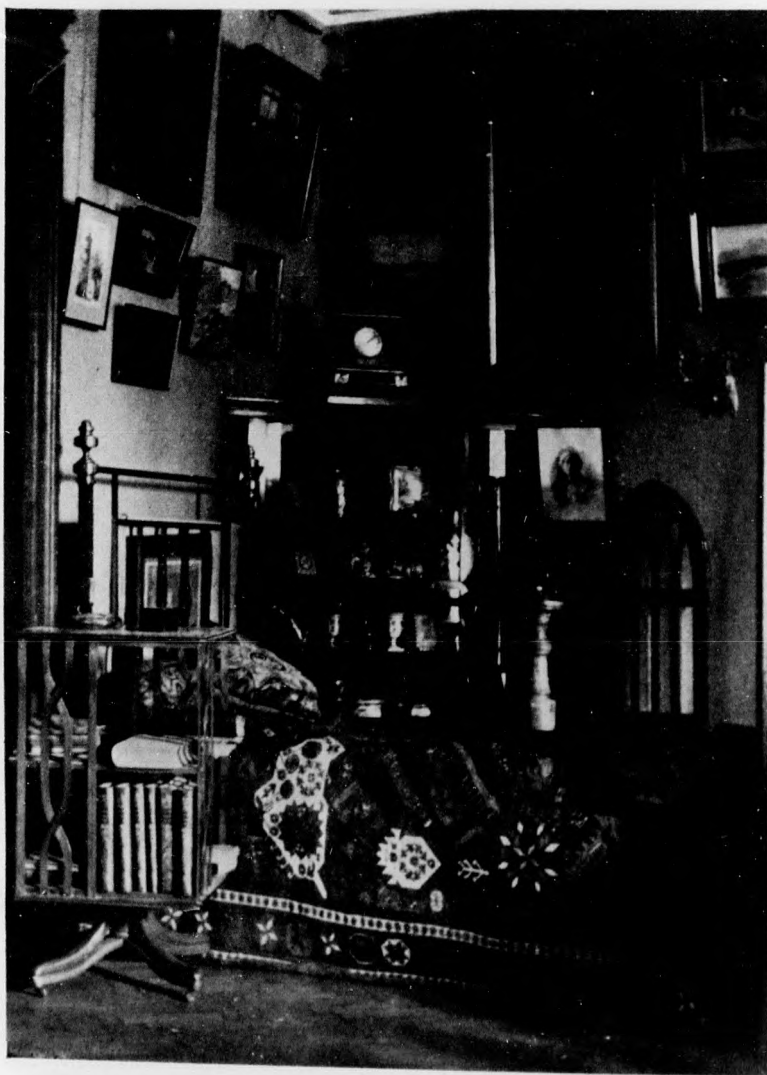
Dr. Ambrózy Ágoston, S.-A.-Újhely

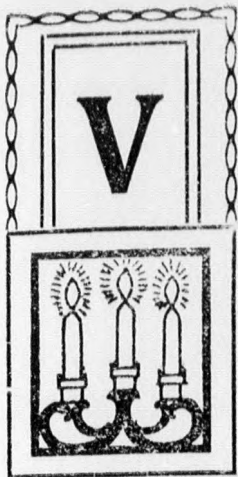
Magnezium-felvétel: Cartridge Kodak 9×12 cm. kamarával
Másolat: Velox-papíron.

Szobaszöglet

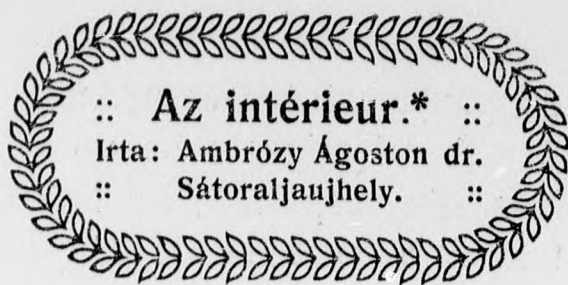
Dr. Ambrózy Ágoston, S.-A.-Újhely

Magnezium-felvétel: Cartridge Kodak 9×12 cm. kamarával
Másolat: Velox-papíron

an a fényképezésben is, mint az ember minden működési körében, forum externum és internum. Az externum a külső cselekvés, a szabad, társas természet; az internum a belső gondolat, a zárt, magányos szoba.

:: **Az intérieur.*** ::

Írta: Ambrózy Ágoston dr.

:: Sátoraljaujhely. ::

Az összes közlemények utánnyomása csakis a forrás megnevezésével engedhető meg. :

A diadalmas világnézet az elsőt hirdeti, mert az maga az élet; mégis van, aki a szomorúság, a magány barátja. Egyik ember az erőteljesen sarjadó természet Aristotelesére, másik a magába száló, szemlélődő lelki-élet Platójára esküszik. Aristoteles pillanatszerűvé teszi az állandóan mozgásban levő természetről, nyílt tüdővel szívja be a levegőt, nagy diaphragmával fogva fel a fénysugarakat; Plató gépe apróra összehuzott szemmel kémleli a mozdulatlan szobát, a könyvespolc Elzevirianáit, a bibelotszekrény aranyzománcait, karcsu amorinait, elmulást lehelő amphora-töredékeit, „trébelt“ mívü kazetták finom miniatürejeit, hamvas plakettejeit.

Nézzük közelebbről ezt a két különböző világot! Melyik szól jobban a lelkünkhöz?

A szabad természetben ott találom az ősalakulatokat, melyeket a tudomány kutat s a művészet lemintáz: az akkumulátorba le nem fogott villám öserejét, a symphoniába nem préselt madárdal és patakcsörgés együgyű zenéjét, a dekoratív alakzatokba nem kényszerített százféle virágot, a Claude Lorrain ecsetjén át nem eszményített tájat a maga szüzi rendetlenségében... Mindez oly ellenállhatatlan közvetlenséggel ragad meg, hogy szinte meginog a hitem a kulturában.

... Vászna a genie nyomaival, könyvekbe zárt klasszikus szellemek sorfala, bronceba öntött eszmék márványemelvényen — hidegen néz rátok a hegyek ölén megittasult lelkem és D'Albert Tieflandjának a hőisével vágyom a négy fal közül a végtelen után.

De a szoba tartóztat.

Megszólal a harmónium s a négy fal szellemekkel népesül. Rubinstein dalát csodálattal hallgatja Petőfi és az alkotás tüze ég megkövült arcán, mikor Grieg Ases felett halotti zsolozsmát énekel. Tosca körmenetének hatalmas akkordjaira Eisenhut bucsusai meghajtják festett lobogóikat Ipolyi Krisztus-képe előtt és a bronce Hajléktalanok térdrehullanak. Beethoven Mindenhatóságának a hallatára a Sülyedés hatalmas férfi-aktja megrázza égreemelt öklét. És mikor a fasipok Boldogasszony anyánkhoz fohászkod-

* Sorozat, melyet többen írnak s így a szerző cikke csak bevezetésül szolgál a szócikk-sorozatnak. — A szerk.

Az intérieur.

nak, hogy ne feledkezzék meg szegény országunkról, Erzsébet királyné márványajkai éneke nyílnak, Kossuth kőarcára pedig szenvedés borul.

A mélységes zene szomoruan szól és a klasszikusok sorban szállanak le a könyvespolcra, az ismerős alakok sorban lépnek ki kereteikből és leülnek a kandalló elé kényelmes karosszékekbe . . .

És én közéjük megyek — megilletődve, lesújtva és fölemelve . . .

Ruskin a quattrocentohoz visszatért praerafaelisták eszményi finomságaival kínál, Fogazarro az ő Szentjének nagy Szenvedélyeiről regél, Wilde siratja a hazugság hanyatlását, Prohászka a könyvek könyvével kezében prédikál a lelki élet mélységeiről. Baráti arcokat is látok a bölcsek között a lelkesülés tüzeiben égni. Távolabbról egy emberpár csendesen, hogy ne zavarja szótlan multságomat, szülői szeretettel szegzi rám jóságos tekintetét. Egy fiatal leányarc is kilebbent apró rámájából és emlékeket varázsol elém a forró remények idejéből.

Már színültig telve van üres szobám és mint Aiglon körül a csatamező életrekelt szellemei, eszmék, emlékek, érzések egész áradata hömpölyög lelkemben . . .

Oh, ez az én világom! Jobban érzem én e négy fal közt a végtelent, mint a mérhetetlen tenger hullámain.

*

Az ember általános világfelfogásán mulnak kedvteléseik. Mélyen keresendő annak az alapoka, hogy valaki tájat vagy szobát fényképez szivebben. Mert, hogy mi szebb: a szép táj vagy a szép szoba, azt objective eldönteni nem lehet, azt a szemlélő egész lelkivilága dönti el. És az eldöntés e gondolatmenetében lemérlegelődik azoknak a szembeállításoknak, amelyek a táj és szoba ellentétével synonym jelentőségűek, egész hosszú sorozata: külső és belső élet, természet és lélek, társaság és magány, közlékenység és zárkózottság, sekélyesség és mélység, felületesség és magábaszállás, öröm és fájdalom.

A külső a természet, a belső a lélek. Melyik tökéletesebb? A természet állandó külső kinyilatkoztatás, vagy Hegel szavaival: Isten külsősége. A lélek belső kinyilatkoztatás a legfőbb lényhez való kötöttség, a religio érzetében. A leghatalmasabb extérieur a természet, a leghatalmasabb intérieur a lélek. Az Istenismeret légkörében zsendül mindakettő. A természetben virágozik ki, a lélekben gyökerezik le az Isten.

Mi több hát, a virág vagy a gyökér?

A természet a társulást, a lélek a magábaszállást keresi. Melyik tökéletesebb: a társaság vagy a magány? Egyik az élet, másik a halál útja — gondolják sokan. Pedig nemcsak kihalásra utal a magány, hanem az élet mélyítésére is. Xavier de Maistre mélyebb lelki élet nélkül is megtalálja a

módját annak, hogy magányos szobája ne váljék kriptaszaguvá. Hát még milyen gazdag magányt teremthet magának az, akinek agya nem a Grillon deszkáin termékenyült kilendülőbb gondolatokra, hanem alászállva az önismeret aranykútjába, a víz felületén meglátta az eget. Úgy sejtem én, hogy aki felismerte lelkében az Isten nyomait, annak számára több virágot fakaszt a szürke magány a viruló természet ezer tavaszánál.

A természet, az élet: az öröm; a lélek a magány: a fájdalom. Aki magábaszállóbb, akinek intensivebb lelki élete van, az mélyebben érez, az többet szenved. Mi tökéletesebb: az öröm vagy a fájdalom? Az öröm az életműködések összhangja, a fájdalom amaz idegfolyamatok zavara. Összhang után törekedvén az élet, a fájdalom hiányosabb, tökéletlenebb lelkiállapotnak látszik. Öröm a bálványunk, annak mámorát hajszoljuk, mert abban hajt ki az életkedv. Öröm nélkül pusztuljon az élet. Az öröm lelkünkbe van oltva, azt nem engedjük el, hisz örököül hagyta nekünk — a Fájdalmak Embere . . .

A Fájdalmak Embere?

Ugy, akkor talán mégis mélyebb érzés a fájdalom. Posvány felé lüktet az öröm, martyr-vérbe ful a fájdalom. Egyik bünbe dönti, másik megváltja a világot.

Bizánc vagy Golgotha? *

A világtörténelem mérföldjelző árnyai vetődnek Kodakomba, ha megfejtetni próbálom, hogy miért szeretem én annyira az intérieurt?

III.

a már annyira jutottunk, hogy kész a tiszta diapozitív, hátra van még annak körülragasztása. Miután a diapozitívek szélei 2—3 mm szélességben áttetszők, úgyszintén a legtöbb esetben a két képfelet egy üres csik választja el (nevezetesen ha negatív hosszmérete kevesebb, mint 13 centiméter) ez áttetsző helyeken a világosság beözönlik és nagyban rontja a kép hatását.

Ezen segitendő az üres csikokat fekete papirossal beragasztjuk. Ha ez megtörtént, úgy a fény csak magán a képen át szűrődik és a diapozitív teljes tömörségében és szinpompájában tűnik elénk.

Kézi sztereo-nézőkben alkalmazva a diapozitívakat, — miután azoknak köröskörül lécezete van, mely az üveg széleit betakarja — nem szükséges azoknak körülragasztása, de a közepén levő elválasztó csikot mégis be kell ragasztani, mert különben jobbra és balra tiszta csikot fogunk látni a mi a kép hatását rontja.

Az u. n. „Revolver“-nézőszekrényekben, melyek rendszeren 50 képet, illetve diapozitívet foglalnak magukba a diapozitívek egész körülragasztása elengedhetlen, mert ezekben rendszerint egy drótkeret fogadja be a képet és így az üres szélek nagyon kirivóak lennének.

Sztereo-diapozitívek készítéséről.

Irta: dr. Gedeon Kálmán,
primási főorvos, Esztergom.

Sztereo-diapozitívek készítéseéről.

Kiegészítésként még a sztereo-nézőszekekrényekről akarok néhány szót mondani. Igen fontos, hogy a nézőszekekrények lencségei olyan távolságban legyenek egymástól, mint a felvevő gép lencségei. Vagy ha bizonyos okoknál fogva a másolt diapozitívek megfelelő pontjai közelebb esnek, mint a felvevő lencsék, egymástól való távolság volt, úgy a néző szekekrény lencségei, illetve a lencsék középpontja és az egyes képelek középpontjai egy tengelybe essenek, vagyis a megfelelő távolságok egyenlők legyenek.

Hiba volna pl. ha a sztereo-képelek megfelelő pontjai 63 mm -nyire esnének egymástól, a néző szekekrény lencsége pedig 65 mm . — esetleg nagyobb távolságra.

Ilyen esetben bizonyos idő múlva szemünk alkalmazkodik ugyan, de csakhamar ki is fárad.

Miután az emberi szempárnak egymástól való távolsága egyéni természetű $64\text{--}70 \text{ mm}$ -ig, tulajdonképpen minden képet szemtávolságunknak megfelelően kellene szerkeszteni és ehhez alkalmazni a nézőszekekrény-lencse távolságát.

Tekintve azonban, hogy a sztereo-képeket általános használatra készítjük, egy bizonyos mértékig alkalmazkodást kell keresnünk.

A modern szerkezetű sztereo-nézők úgy vannak tehát szerkesztve, hogy nemcsak a lencséknek a diapozitívekhez való távolsága szabályozható (a szerint, hogy normális, rövid vagy messzelátó valaki), de egy külön csavar által a nézőlencsék egymástól való távolsága is szabályozható és a szemlélő szemtávolságához igazítható.

Ezáltal egy bizonyos mértékig kijavíthatjuk a hibát, de csak néhány mm -ig, mert a sztereo-diapozitívek megmaradnak eredeti helyzetükben és ha a sztereo-nézőlencségeit nagyon eltávolítjuk egymástól vagy szűkítjük a távolságot, tengelyeik annyira eltérnek egymástól, hogy szemünk ismét csak kifáradnak.

Legcélszerűbb átlagos távolságnak 65 mm venni; ez legyen a felvevő gép lencsége, a másolt sztereo-diapozitívek megfelelő pontjainak és a nézőszekekrény lencségei egymástól való távolsága. Az elkészített diapozitívek, — a mennyiben a sztereo-néző nem birna homályos üveggel, egyenként homályos üveggel látandók el.

Sőt az u. n. „Revolver“-nézőkben tanácsos minden képet homályos üveggel ellátni (dacára annak, hogy a nézőszekekrényen van homályos üveg), mert a forgó drótkeretek árnyékot vetnek a képre, mely sötét csikként vonul át harántul a képen, — vagy alsó részén vagy a tetején. — Ha néhány különböző színű átlátszó üveget váltakozva tartunk a nézőszekekrény homályos üveglapja elé, a nem festett képeknél is néha kedves színhatást érünk el.

Az újabb „Revolver“-nézőszekekrények úgy készülnek, hogy u. n. kivehető képraktárral bírnak, ha tehát sok sztereo-képünk van, úgy több ilyen u. n. képraktárt szerzünk be (egybe $20\text{--}50$ kép fér el) s ha egy sorozatot átnéztünk, úgy felcseréljük a másikkal, melyben a képek állandóan benn lehetnek s így egy nézőszekekrény mellett is korlátlan számú képet nézhetünk.

Megtörténik, hogy a felvétel vagy a másolás hibás volta miatt a két sztereofél azonos pontjai nem esnek egy vonalba. Ha e különbség 2 mm -nél több, úgy a kép élvezhetlen, (bár már 1 mm meghaladó különbség is nagyon észrevehető) de megmenthető az által, hogy a sztereo-diapozitívot gyémánttal a középvonalban szétvágjuk és egy tiszta üveglapra eredeti helyzetükben ragasztjuk, de oly módon, hogy a megfelelő pontok most egy vonalba essenek.

Ha felvételnél gépünket ferdén tartottuk, úgy a ferde képet vagy a már említett módon a másoló rájában kijavítjuk, vagy ha az nem lehetne, bizonyos esetekben eltekintünk a bajtól. Ha ugyanis a gépet oly módon tartottuk, hogy a lencsék le vagy fel

voltak irányítva s így a függőleges vonalak összeesők vagy szétdülők, a ferde vonalakat a nézőszekrényben némileg kijavítva látjuk vagyis az összbenyomás jobb lesz, mint vártak.

Ezek után befejezem cikkemet és kívánom, hogy a szives olvasó abból egy és mást felhasználva, a gyakorlatban könnyebben boldoguljon.

A sztereoszkópia annyi örömet szerez művelőjének, hogy a vele járó fáradságot bőven fedezi. Magam csak azt sajnálom, hogy ezelőtt már 10 évvel nem gyakoroltam azt, bár akkor a sztereoszkopikus gépek és segédeszközök még kevésbé voltak tökéletesek.

(Vége)

frankfurti Dr. C. *Schleussner* Szárazlemezgyár Részvénytársaság s a langenbergi (Rheinland) Dr. E. *Lomberg* szárazlemezgyár megbízásából a nevezett cégek 9816, 1651, 3657, 3572, ill. 5546, 5602, 5658 és 5897 emulziószámu 13×18 méretű lemezeit vizsgáltam a közelmúlt napokban.

Munkámnak ugyszólván a vége felé jártam. Szenzitométereimmel a *Lomberg* cég 5897 emulziószámu panchromatikus lemezeinek érzékenységét határoztam meg s a következő eredményt nyertem:

Warnerke: 25°; Scheiner: 17°; Wynne 119°; Hurter-Driffield 260°.

Majd az expozicionális és a különféle kémlő, redukáló anyagokkal vizsgálataim ejtettem meg. Ez utóbbi vizsgálataim alatt történt velem oly dolog, mely érdekességénél fogva megérdemli, hogy amatőrtársaim plénuma elé terjeszsem.

Bizonyára tudják Önök valamennyien, hogy a napjainkban használt lemezek rétege a brómsóknak, nevezetesen brómkáliumoknak — K. Br. — vagy brómmammoniumnak — (H. N) Br. — ezüstnitráttal — Ag NO₃ — való elegyítése, emez elegynek zselatinban való eloszlata (emulzió) és egyenletes öntése által jó létre.

A brómezüst a fényérte pontokon szinte pillanatszerűleg ezüstbromürre, vagy szubbromidra és brómra bomlik, (2 Ag Br.=Ag, Br+Br.) miáltal egy szemmel nem látható latenskép keletkezik, mely a redukáló anyagok hatása alatt a szubbromidnak fekete fémezüstté való átalakulása által válik látható képpé.

A sablonos eljárás szerint tehát a brómezüst lemezt előbb meg kell világítani, azután a redukáló fürdők hatásának kitenni, hogy szemmel látható (negatív) képet nyerjünk. *A köztudat szerint másképp nem is lehet képet előállítani!*

De lehet!

A köztudatot, a köztudatban uralkodó axiomát az én esetem megdönti. Az itt bemutatott kép negatívja egy extravagáns, ugyszólván teljesen ismeretlen eljárásnak köszöni léteét. Mert képzeljék Önök, *én e képet először előidéztem s azután exponáltam!* Nemde szokatlan? Az első pillanatra szinte lehetetlenségnek látszik. Pedig korántsem az. Sőt egészen egyszerű, természetes dolog. Valódi Kulumbus tojás.

Ime az eset:

Panchromás lemezről lévén szó, a piroslámpa fényét minimumra redukáltam. E csaknem teljes sötétségben a lemezes dobozokat véletlenül elcseréltem s így az előidéző oldatba exponálatlan lemez került.

E tévedésre azonban csak akkor jöttem rá, midőn a lemez már 4—5 perc óta volt kitéve a redukáló oldat hatásának anélkül, hogy a szubbromid fekete fémezüstté való átalakulásának a lehető legcsekélyebb nyomát észlelhettem volna.

Fotokuriozum.

Irta: Szeghalmi Gyula,
:: Szeghalom. ::

No ennek ugyan vége van — gondolám magamban — s már félre akartam tenni, midőn szinte pillanatszerűleg villant meg agyamban.

Heuréka! A brómezüstre nem hatott a fény, tehát nem bomolhatott föl sem ezüstbromürre sem szubbromidra és brómra, ez viszont nem változhatik fekete fém-ezüstté, miből a réteg sértetlen s így használható volta következik. *Exponáljuk utólag*, a végeredménynek helyes negatívnek kell lennie!

És a pillanatszülte gondolatot tett követte. A lemezt azon nedvesen kazettába tettem s rohantam téma után. A konyhában kenyérsütés volt. A téma elég jó, csak a világítás gyenge. A naplementétől egy óra választ el. Őszelő, délután 5 óra, a terep egy ablakkal világított hatalmas konyha, a leveendő objektum az ablaktól négy méternyire.

A tervezetésre nem volt idő. Különbén is most nem a motivum a fő, hanem a kísérlet. Tehát hamarosan beállítottam s kiszámítva a hozzávetőleges exponálási időt, exponáltam. Objektív: *Goerz-Dagor*; használt diafragma F:6'8; lemez 25'W; exponálási idő 240 mp.

Mire visszamentem a sötétkamrába s kinyitottam a kazetta fedőt, ott állott előttem a kifejlődött negatív kép. Néhány másodpercnyi pótló fejlesztés után nátronba tettem s ma a kész, teljesen fátyolmentes negatívon mi sem árulja el az extravagáns eljárást, hogy: *először előhívtam, azután exponáltam.*

Kuriozum kedveért tessék megkísérteni!

Az újabb időben, mikor a fotografálás mindinkább tért hódít magának, nagyon sok amatőr fényképező már nem elégszik meg a fényképezés mindennapi témáival: arc-, táj-, entériőr- stb. képekkel, már magasabb, nehezebb téma után vágyakozik *az ég megfotografálására!* Gyakran keresik fel olvasóink idevonatkozó kérdéssel szerkesztőségünket, hogy üzeneteink között adjunk választ erre vonatkozólag. Ezen kérdésekre azonban egy szerkesztői üzenet keretében válaszolni roppant nehéz, — mondhatnók — lehetetlen.

Ez indít arra, hogy egy önálló cikk keretében — csekélységemtől telhető ismereteim alapján — az asztrofotografálásról egyet-mást olvasóinknak elmondjak. Mielőtt azonban ezt tenném, kötelességemnek vélem amatőrtársaimnak s tisztelt olvasóinknak bevezetésül a következőket elmondani s ezekből talán olyan fölvilágosítást nyernek, ami után jobban meggondolva a nehézségeket, az asztrofotografálás tervéről lemondanak.

Mielőtt tehát végleg határoztam volna, egy levélben föltárva ideámat *Konkoly-Thege Miklós dr.* miniszteri tanácsoshoz, *a világhírű csillagászhoz* fordultam tanácsért. Kérdéseimre meg is kaptam a választ, amely éppen elég volt ahoz, hogy bizonytalan időre lemondjak eszmémről. S hinni merem, hogy az olvasottak után mindazon amatőr társaim és tisztelt olvasóim szintén félreteszik még a gondolatát is annak, hogy olyan csillagászati fotografiákat készítsenek, amelyek hosszabb expozíciót igényelnek: bolygók, üstökösökről stb., mert az ilyen fényképek előállításához okvetlen hajtógéppel (órágép) ellátott távcsőre van szükség, amelynek kezeléséhez, beállításához a mindennapi tudás elégtelen.

Más elbirálás alá esik azonban a nap és a hold fotografálása, ennek kivételéhez

Az asztrofotografálásról.

Irta: Sztankovszky József
Erdőszentgyörgy.

már nem szükséges az óragépes távcső, mivel ezek kiexponálására rövid idő szükséges, ami alatt a nap-képnél absolute semmi, a holdfotografiánál pedig alig észrevehető az elmozdulás.

A holdat és a napot tehát inkább megfotografálhatja egy műkedvelő is, csekély áldozat s munka árán.

Kiviteléhez egy asztronómiai távcső szükséges, hozzá egy megfelelő erős állvány, olyan fejjel ellátva, melyen a távcső úgy vízszintes, mint merőleges irányban könnyen elmozditható s ezen állásában szilárdan megrögzíthető. Fényképezés céljára szükséges hozzá egy kamara, amely az oculár helyére szilárdan és könnyen fölerősíthető legyen, továbbá az okulárvégnek olyan konstrukciója, hogy a szemlencse egy Barlow-lencsével legyen helyettesíthető. Magától értetődik, hogy a kamara egy jó redőnyzárral legyen ellátva.

Előre bocsátom a szükségelt műszereket, mert azok házilag történhető elkészítését akarom elmondani, hogy aki esetleg érdeklődik s tán vállalkozik is egy refraktor elkészítésére, egyedül is összeállithassa magának. Én magam is akarok egy ilyen távcsövet kamarával is fölszerelve az unalmas téli napokon készíteni részben azért, hogy néhány napfotografiát készíthessek, részben azért, hogy a szép, holdvilágos, kellemes nyári estéken kutassak az ég csillagai között! *Inkább szórakozás, semmint tudományos célra akarom készíteni*, de a lehető legszigorubb — tőlem, mint laikustól telhető — pontossággal.

Röviden, de részletesen leírom az eljárást ahogyan én magam készíteni fogom.

Elsősorban is rendeltem G. Rodenstock, müncheni optikai intézetében egy nagyon jó aplamatikus korrekcióval bíró bikonvex és plankonkáv lencséből ragasztással egyesített 170 mm átmérőjű és 2400 mm gyújtávval bíró objektivet, melynek ez adatok szerint 1:14 a fényerőssége. Hozzá a tubust idehaza magam készítem el 1 mm vastag fekete közönséges vaslemezekből szegecselés útján, melyre az objektivet az ugynevezett peremcsavarokkal fogom fölerősíteni.

(Folytatjuk.)

Berlinben megjelenő „Nachrichten der Vereinigten Fabriken Photographischer Papiere“ című havi folyóirat, illetőleg „Az Amatőr“ legutóbbi számában M. Lenz, a kiváló photoscriptor tollából egy érdekes cikk jelent meg: „Üvegtárgyaknak fényképekkel való díszítése“ cím alatt. E cikk olvasása adott impulzust az alábbi közlemény megírására.

**:: Üvegre rögzített ::
fényképek színezése.**
:: Irta: ::
Szeghalmi Gyula Szeghalom.

Ha nagy kedveltségnek örvendő szobadiszek a különféle üvegtárgyakra rögzített fényképek, vajjon ki vonná kétségbe, hogy az ily szobadiszek szépsége, művészi értéke, az azok utáni vágy, nem hatványozódik akkor, ha e képek nem egyhangu fotografiai tónusuak, hanem a természet szinpompáját lehető hiven visszatükröző polychromok?

Az üvegtárgyakra rögzített fényképek színezése semmi felülőbb tehetséget, vagy hosszabb gyakorlatot nem igényel. Akinek egy kis türelme, színérzéke és izlése van, az egész könnyen készítheti a legszebb polychromokat.

Maga az eljárás három részből áll:

I. A kép fölragasztásából;

Üvegre rögzített fényképek : színezése. :

II. Az üvegre rögzített kép átlátszóvá tételéből;

III. Az átlátszóvá tett kép festéséből.

Lenz idézett cikkében használandó anyagul a „*Vereinigte Fabriken Photographischer Papiere*“ gyártotta „*Albumát*“ papírost ajánlja. Hogy egyedül ez volna csak az alkalmas papír ez nem áll. Évtizedes gyakorlatomból kifolyólag állíthatom, hogy nem. Használható e célra minden oly fényérző papír, mely nem túlfényes felületű. Én leginkább albumin papírost használtam. És pedig közönséges magamérzékenyítette albuminpapírost, továbbá Baryt-, Protalbin- és Satinpapírt. Az eredmény minden esetben teljesen kielégítő vala.

Hogy a kész másolatokat miképen ragasszuk föl az üvegre, azt „*Az Amatőr*“ idézett cikke után ismertetnem teljesen fölösleges. Aki ezt elolvasta, az e tekintetben további tanácsra nem szorul.

Ami a fölragasztott kép átlátszóvá tételét illeti, ez kétféleképen történhetik:

I. Átvivő és prezervatív anyag segélyével hideg úton;

II. Preparált viasz segélyével meleg úton.

Hogy e két eljárás melyikét követi az amatőr, az teljesen tőle függő dolog. Az első mód nagyon egyszerű, nagyon könnyű, de a nyerező képek állandóságához férhet némi szó. A második mód valamivel körülményesebb, a ráfordított időt és fáradságot azonban feledteti a képeknek szinte határtalan tartóssága.

Ahhoz képest, hogy az I. vagy II. mód szerint óhajtjuk-e képeinket kidolgozni, más és másképen kell berendezkednünk. A hideg eljáráshoz, vagyis midőn képeinket átvivő és prezervatív anyag segélyével teszszük átlátszóvá, I. számú anyagszekrényt (Chromo-Studienkasten Nr. 1) rendelünk. A kisebb összeállítású szekrény 10.—, a nagyobb 19.— korona; két mintaképpel 26.— korona. A meleg eljáráshoz a II. számú anyagszekrényt veszszük. Ez kisebb összeállításban 11.—, nagyobb összeállításban 22.— korona; két mintaképpel 30.— korona. Megjegyzem, hogy e szekrények az átlátszóvá tételhez szükséges anyagokon kívül egy-egy sorozat külön e célra preparált olajfestéket is tartalmaznak s Bernhard *Wachtl* cégtől (Wien, Kirchberggasse No. 35—37.) szerezhetők be.

Miután minden egyes szekrényhez részletes használati utasítás van mellékelve, a képek átlátszóvá tételére vonatkozó eljárás ismertetését mellőzhetőnek tartom s e helyett — mint a címben is kifejeztem — azok színezését illetőleg nyújtok néhány gyakorlati tanácsot.

Fölteszem, hogy amatőrtársaim előtt — már iskolázottságuknál, intelligenciájuknál fogva is — nem teljesen ismeretlen terrenum a festészet. Legalább úgy-ahogy ismerik a színek elméletét. Tudják melyek az első, másod, harmad s ezek összetételéből származó közömbös színek. Ismerik ezek jellemző tulajdonságát s tudják például, hogy a fehér a tárgyakat látszólag közelebb hozza a szemhez; a vörös különösen az előtérben hat; a kék első a háttérbe lépő színek között stb. stb.

Ez alkalommal két képmotívumot veszek föl példának s úgy az egyiket, mint a másikat amatőrtársaim előtt színezem ki.

Az első egy tájkép. Az előtérben tükröző tó, a középtérben jobbról remek sziklaformációk, balról az előtérbe is lenyúló fenyves erdő, háttérben a távolság ködébe vesző bércek, fölöttük a derült, felhőtlen ég. A képnek nyári, napos hangulata van. Miután pedig tájképeknél a hangulatnak az ég adja meg a jellegzetességét, azért ennek színezésére kiváló gondot kell fordítani.

(Folytatjuk.)

KÉPEINKRŐL.

Irta: *Kohlmann Artúr dr.*

Mig lapunk legutóbbi számának képmellékletei kizárólag egyik törekvő és szépen fejlődő művészamatortársunk műveinek bemutatására szorítottak, addig a mai számban — régi, kipróbált tanító-módszerünkhöz hiven — a fotoművészet hazai és külföldi mivelőit, de a különféle fototémákat is változatos és tanulságosan érdekes egymásmellettségükben mutatjuk be. Arckép-tanulmányok, figurális téma, szobabelsők — entériör — és a tájképezés legkülönbélebb témái — falurészlet, bucsujáráhely, kolostor és tengeri táj — váltakoznak, — az előszeretet, felfogás, beállítás és technika különféleségét is mutatván.

Dr. Felix *Muhr* (Graz) „Kolostor“ c. képében a hírneves osztrák művészamatör érdekes felfogása, festői beállítása, lágy tónusai és kitünő gummiteknikája teszi képpé azt a témát, mely mellett még a gyakorlottabb amatör is gyakran elmegy anélkül, hogy akárcsak észre is venné. A keskeny kép felét a gyalogösvény-kettészelte rét-előtér tölti be, míg másik felét a régi kolostor csupasz, disztelen falainak egyenes vonalái, lágy, vetett-árnyékokkal megbontott enyhe fényfelületek, előttük legsötétebb foltként egy karcsu jegenye sudara; végül nagy felhős égbolt szegi be a képet.

August *Blumberg* a bécsi amatörvilág egyik kiválósága. Maria *Wörth* c. képének témája hasonló a Dr. *Muhr*-kolostorképéhez. Itt azonban már szélesebb a miliő, anélkül azonban, hogy alkotó elemeire szétesnék, a mi a kompozíció átgondoltságát jelenti.

Otto *Scharf* (Crefeld) Németország leghíresebb fotoművészei közül való. Miként többi képeit, úgy a lapunk

mai számában bemutatottat is a téma kompozicionális átgondoltságán kívül a kitünő tónusfinomságok s e mellett széles kezelés stb. jellemzik. Képei a természetből kihalított — részletek, melyek azonban mindenkor a befejezett, lezárt egész hatásával bírnak. Kompozicionális sajátosságuk, hogy az előtérben mindig *dominál* valamelyes motívum, amelynek a táj csupán staffázsául szolgál.

Fritz *Reinhard*, a lipcsei Perscheid-mütermének a vezetője. Perscheid maga ugyanis most állandóan Berlinben dolgozik. Laposan világított rajzszerű arcképtanulmánya a Perscheid-iskola modern irányának közvetlenségét, természetességét, jó vonalvezetését tükrözteti. A szerző ugyszólván kizárólag a féltónusokból alkotja árnyalatdús, lehetszerűen finom női arcképét.

Sztankovszky József családi képének ugyancsak a természetesség és közvetlenség, az arcok jól világított plasztikája, légysága, a csoport életteljes cselekvése — amely a három léleknek ez egymásmellettségében a családi életről szól hozzánk kifejezésteljesen — a főérénye. E kép jól van megkomponálva — a térben elhelyezve — s jól hat a háttér egyhanguságát kissé megbontó bekeretezett képfelület is és szobabelsőt (intérieur) sejtetve a felvétel színhelyét, a kép intimitását is növeli. — Főképen szakfényképészeink figyelmére érdemes. A szerk.

Már tárgyánál fogva is érdekes a *Szeghalmi* Gyula „Kenyérsütés“ c. falusi entériörje, melynek figurális elemei dominálják a képet. Fotokurióznak — kísérletnek — készült és bár — szerzője cikkéből tudjuk, — 240 másodpercig tartott a felvétel, mégis oly jó *mozgás* van benne, mely az egyébként merevséget felidéző hosszú expozícióra ugyancsak reácafol. Kár csupán, hogy az alak

„A Röntgen-fényképezés technikája“
(Münch. Med. Wochenschrift Nr. 17/1908)

cimű értekezésben Dr. Med. Felix Davidsohn a fénygyógymódorvosa Berlinben, az összes ismert Röntgenlemez-gyártmányok kibróbálása után a következőket írja ::

„Kitünt, hogy az Actien-Gesellschaft für Anilin-Fabrikation, Berlin (Agfa) Röntgenlemezei adták a legjobb képeket.“

„AGFA“-RÖNTGENLEMEZEK

Nagyfoku érzékenység a Röntgen-sugarak iránt. Erőteljesen fődött fények és tiszta részletgazdag árnyékok.

Az új „Agfa“-Röntgenlemezek egyébként a már ismert „Agfa“-lemezgyártmányok összes előnyeit egyesítik magukban, többek között: kiválóan egyenletes és tiszta öntést, valamint azt a képességet, hogy a hosszú fejlesztést kibírják anélkül, hogy ez a tisztaságukra ártalmas lenne.

	9:12	12:16,5	18:24	24:30	30:40	} Más méretek is legolcsóbban
ÁRAK tícatonkint Kor.	2.75	4.—	9.65	17.60	30.80	
Ártöbblet egyes csomagolásnál	— .50	— .60	1.05	1.30	2.—	

Az „egyes csomagolásnál“ minden „Agfa“-Röntgenlemez kétszeres fekete papírban fénymentesen van elcsomagolva, úgy hogy kazetta nélkül használható.

■ ■ ■ ■ **Kimerítő ismertetés a foto-kereskedők útján.** ■ ■ ■ ■

ERNEMANN

Tükör-Reflex Kamara

a legtökéletesebb és ajánlásra méltó kamara
művészek, újságírók és komoly amatőrök részére.

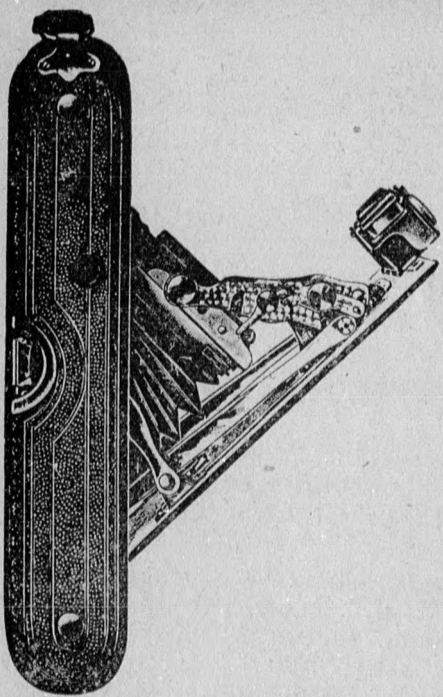
Méreték 9×9 , $6\frac{1}{2} \times 9$, 9×12 , $12 \times 16\frac{1}{2}$ és 10×15
sztereo- és panoráma-felvételekhez.

Rérje a mi gazdagon illusztrált új főárjegyzékünket.

!! Hivatkozzék „Az Amatőr“-re !!

Heinrich Ernemann, Dresden 179.

Új díszes ismertető árjegyzék ingyen.

≡ Nyári sporthoz ≡

az egyedül alkalmas kamara a

= HÜTTIG „CUPIDÓ“-ja =

lemez és csomagfilmre,

HÜTTIG „Lloyd-Cupido“-ja

tekercsfilmekre s lemezekre.

➔ Egy ujjnyomás és a kamara felvételre kész! ➔

254. sz.
árjegyzék
díjtalan.

Hüttig A.-G., Dresden

Fiók: WIEN IX. Berggasse 4.

ruhája, arca stb. — a világítás, de a másolat papiranyagának kemény jellegénél fogva is — kissé tónusnélküli, — egyhangu. Lágyabban dolgozó papírfajtákon való másolással ily esetben sokkal több erő mellett is nagyobb lágy-ságot lehet elérni.

Ambrózy Ágoston dr. két entériör-felvétele az otthonát szerető és egyre szépítő, finom izlésű amatőrnek sikerült magnezium-felvételei, a melyek egyuttal jó illusztrációk is a szépen megírt cikkéhez.

A kinek ilyen a lakása, az szeretheti is, de viszont csak azé lehet ilyen, a ki — szereti.

Dr. Soltan hangulatos tengeri-képe zárja be végül mai képeink sorozatát, dicsérve az *Ernemann* gépek jóságát. Ellenben beosztását — a vitorlás csaknem pontosan a kép közepében áll — már kevésbé dicsérhetjük mi.

□ □ □
Háromezer koronás nagy díjpályázatunkon és az azzal kapcsolatos kiállításán lapunk minden olvasójának részt kell vennie. Ezért halasztottuk el a bejelentési és beküldési határidőt.
A szerk.

A „FOTOALMANACH“ első négyezer példánya fogytán!

Több száz bel- és külföldi elismerő levél.
Rendelje meg!! .. Rendelje meg!!

Terjesszük „Az Amatőr“-t

A. LUMIÈRE et ses
: FILS
Lyon - Monplaisir (Franciaország)
A legrégebbi foto-lemezpapír és vegyiszer-gyár
Legmagasabb kitüntetések számos kiállításon.

Természethű színes felvételeket
készíthet minden amatőr

Autochrom - lemezekkel
(Feljegyzési könyv kívánatra ingyen).
(Hivatkozzék „Az Amatőr“-re!)

UJ! lemez UJ!
„Ibolyakék czimke“
Utólérhetetlen érzékenységű.
Az összes eddigi Emulziókat messze felülmuló.

ÁLTALÁNOS RECIPEKÖNYV
= német, francia, angol vagy spanyol nyelven. =
E lapra való hivatkozás esetén ingyen!

Főraktár Magyarország-Ausztria részére:
BERNH. WACHTL, WIEN
VII/2, Kirchberggasse 37.

FÉNYKÉPEZÉSI ELJÁRÁSOK.

▲ Erősen megvilágított tárgyakról készült felvételek előhívása. E célra az „Agfa“-rodinal-előhívót a következő hígításban használhatjuk jó sikerrel.

200 kcm. víz

8 „ rodinal

5 „ bromkálium 1:10.

E recipe szerinti előhívás mély árnyékok és tiszta fények mellett az erőteljes, kemény világítás dacára is jól át-dolgozott árnyalatokat ad.

Előhívó igen gyors pillanatfelvételekhez. Gyorsan robogó kocsikról, ugró lovakról, száguldó vonatról stb. készült, igen gyors pillanatfelvételekhez a „British Journal Phot. Almanach“-ja a következő kitűnő előhívót ajánlja:

1000 kcm víz

5 gr. glycin

1/2 „ metol

125 „ natriumsulfit

125 „ hamuzsír.

Ez oldatban, — mely a glycin fátolymentesség-hatását s a metol gyors előhívását és fedőkéességét egyesíti — az összes részletek előtűnnek. Még pedig anélkül, hogy a főfények túlságosan fődnének. Így tehát e célra jobb előhívót alig tudunk elképzelni.

A fényudvar eltávolítása a negatívól. Számos módszer közöltünk már e hibának a lemezből való eltávolítására. Most a „Wiener Mitteilungen“-ben a következő sikeresnek mondott eljárást olvassuk. A vízbe jól beáztatott negatívot 5 percig 300 kcm. víz, 5 gr. kettedchromsavas-káli és 2.5 gr. bromkáli vegyületéből álló oldatba tesszük. 5 perc után a lemezt kivesszük, s ugyanahhoz a fürdőhöz hozzá-

Wanaus József

FÉNYKÉPEZŐ - KÉSZÜLÉKEK
ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, DEÁK FERENC-UTCA 19.

Dúsan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és egyéb kézi kamrákban. — Leghíresebb gyártmányú objektívek. Celloidin, aristo, bromezüst papírok. — Kiváló jó minőségű lemezek. — Mindig friss vegyiszerek állandóan raktáron. — Előhívások 1 nap alatt eszközöltetnek. — Mindennemű fényképezési munkát elvállalok.

Sötét kamara amatőröknek ingyen áll rendelkezésére.
.. Uj nagy árjegyzék ingyen és bérmentve. ..

„Rietzsche-Linear“
 „Rietzsche-Clack“
 „Rietzsche-Tip“

:: Rietzsche ::
 legujabb, 51. számú árjegyzéke
 :: megjelent ::
 kívánatra ingyen és bérmentve!

Képviselő Magyarországon
 Ausztria részére:
GEORG JÄHN WIEN
 Sechsschimmelgasse 7.

SOKSZOROSAN KITÜNTETVE

WACHTL ÉS TÁRSA
 BUDAPEST, IV., ESKÜ-ÚT 6. SZ.
 ▲ (FŐHERCEG CLOTILD-PALOTA) ▲

AZ ÖSSZES FÉNYKÉPEZÉSI
 KAMARÁK, FOTOCIKKEK ÉS
 = KELLÉKEK RAKTÁRA =

AZ ÖSSZES LEMEZ- ÉS PA-
 PIR-GYÁRTMÁNYOK ÁLLAN-
 = DÓAN RAKTÁRON =

UJ! GAZDAGON ILLUSZTRÁLT ÁRJEGYZÉK UJ!
 „AZ AMATŐR“-RE VALÓ HIVATKOZÁS ESETÉN
 INGYEN ÉS BÉRMENTVE

TELEFON 27—91.

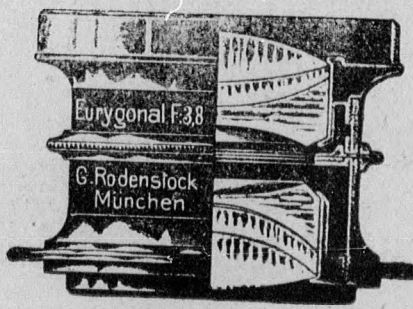
SOKSZOROSAN KITÜNTETVE

OPTISCHE ANSTALT **C. RODENSTOCK** ♦ MÜNCHEN ♦ ISARTALSTR. 41

IMAGONAL F : 6
 Univerzális anasztigmát

EURYGONAL F : 3,8
 Kettős anasztigmát

PANTOGONAL F : 18
 Széleslátású anasztigmát

HELIGONAL F : 5,2
 Kettős anasztigmát

Aplanátok ✨ Arckép- és tele-objektívek ✨ Rézi kamarák

46. SZÁMU ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Vezérképviselő Magyarországon-Ausztria részére: **Maximilian Weiss** WIEN III/2 UNTERE DONAUSTR. 23.

öntünk 15 kcm. koncentrált salétromsavat és másodsor is betesszük a negatívot. Az ezüst ezzel bromezüstté változott át, a negatívot elhalaványítottuk. A lemez újbóli fejlesztése előtt a réteget kétszer megújított féltömény timsó-oldatban cserezzük és félórnyi alapos mosás után pyroszóda-előhívóban — bromkálium belecsepegtetése mellett — újból előhívunk. E módszer alapja köztudomás szerint, hogy a negatívkep, főleg a réteg felső — az üvegtől távolabbi — részében, a fényűdvar ellenben a fényt reflektáló, tehát az üveglemezhez közel eső részen van. Az előhívatlan bromezüstöt tartalmazó megcserzett rétegbe a fejlesztő csak lassan hatolhat be, mert a fejlesztő hatása főleg a réteg felületén lévő részekre terjed ki. A fejlesztést nyomban megszakíthatjuk, mielőtt a fejlesztő a fényűdvarnak a réteg alján levő bromezüst-parányait is redukálni kezdi. Ha azonban a fényűdvar nagyon erőteljes, vagyis az egész lemezrétegen áthatoló, akkor a fényűdvar nem lehet teljesen kiküszöbölni, hanem csupán csökkenteni. A fejlesztés után leöblítés, gondos rögzítés és alapos mosás következik.

Jó platinnymatok gyenge (lágy) negativekről. A platinnymatához — tudvalevően legjobban ellentétűs, — részletekben gazdag, u. n. „brilláns” negativek alkalmasak. Ellenben gyengébben fedett negativekről erőtlenné, szürke nyomokat kapunk. A „The Photographic News” szerint az oly platinnymatoknál, melyeket erőtlenebb negatívról másolunk, az alábbi oldatok *egyikében* való előhívást ajánlja:

- I. 10 gr. semleges oxalsavas-káli
- 3 „ phosphorsavas nátron
- $\frac{1}{2}$ „ oxalsav
- $\frac{1}{2}$ „ chlorsavas-káli
- 80 kcm. forró víz.

Ha ez oldathoz még

100 kcm. vízben oldott

1 gr. kettedchromsavas-káli-oldatból 10 cseppet adunk, úgy a platinnymatok erőteljes élénkségét még fokozhatjuk is.

- II. 6 gr. semleges oxalsavas-káli
- 2 „ phosphorsavas nátron
- 1 „ bromkáli
- $\frac{1}{2}$ „ oxalsav
- 60 kcm. forró víz.

Ez oldathoz *kihűlése* után 8 gr. glicerint öntünk.

Ez előhívó főleg *túlexponált* platinképek előhívásához alkalmas.

Különösen ügyeljünk még arra, hogy a fenti oldatokhoz szükségelt vizet sohasem szabad fémedényben — még zománcozott edényben sem — felforraltunk, hanem vagy porcellán, vagy üvegedényben.

Diapozitívek színezése arannyal. Eder tanár a diapozitíveknek rögzítés utáni meleg barna vagy kékesfekete színezésére a következő oldatban való fürösztést ajánlja:

A) 100 kcm. víz

4 gr. rhodanammonium

2 „ fixáló nátron

B) 100 kcm. víz

6—8 „ chloraranykálium-oldat 1:50.

Használathoz A) és B) folyadékból *egyenlő* mennyiséget öntünk össze s ez egyesített fürdőben színezzük meg a lemezt. E színezőfürdő papirképek utánszínezésére is alkalmas.

➔ Vegyen részt a díjpályázaton! ➔

GOERZ

kettős anasztigmat

DAGOR

III. sorozat.

1:6,8.

arckép-, csoport-, pillanat-, táj-, épület- és interieurfelvételekhez a legrövidebb megvilágítás mellett.

A legnagyobb nyílás alkalmazása mellett 70° szögű kiterjedésben, kisebb diafragmák mellett pedig 90°-os tápszög (Weitwinkel) felvételek készíthetők vele.

A hátsó lencse egyedül mint ÖNÁLLÓ objektív használható és gyutávola csaknem kétszer akkora, mint az egész lencserendszernek.

Speciális kimerítő leírások ingyen és bérmentve.

Főárjegyzék objektivekről (kettős anasztigmatokról: Dagor, Celor, Syntor, Alethar, Hypergon, Lynkeioskopokról), továbbá gépek (Goerz-Anschütz-Klapp-kamarák, Photo-Stereos-Binocle-ről, pillanatzárakról, „Triede-Binocles“-ről, prizma-távcsövekről stb.) kívánatra ingyen és bérmentve.

Kaphatók az összes foto-üzletekben vagy közvetlenül a gyártól:

OPTISCHE ANSTALT **C. P. GOERZ** AKTIEN-GESELLSCHAFT
BERLIN - FRIEDENAU 19.
LONDON PARIS NEW-YORK CHICAGO

KÜLÖNFÉLÉK.

Autochromlemezek erősítése. *Monpillard* a „*Photographische Correspondenz*“-ben a régi Monekhoven-féle higany és cyankálium-erősítési módszereket eleveníti fel az autochrom-lemez megerősítésének céljára is. Ez eljárás szerint a fixált és jól kimosott autochromlemez a következő oldatokban erősítendő:

- I. 2 gr. higanychlorid
- 2 „ bromkálium
- 200—250 kcm. víz.
- 5 gr. ezüstnitrát

Alapos mosás után a lemezt

- II. 10 gr. cyankálium
- 250 kcm. víz és
- 5 gr. ezüstnitrát

oldatában feketitjük.

Uj cégér, régi cég. Mint már lapunk egyik utóbbi számában jeleztük, Németország ipari világában, így a fotoiparban is számos régi, nagy cég változtatta meg az utóbbi időben a régi cégért, hogy azt újabbal cserélje fel. S ezeknek az üzletvilágban egyébként ritka eseteknek indító oka — a célszerűség. A régi hosszú cím helyett újabb, de kifejezőbbet venni fel. Ez a cél vezette a régi jó hírnevű *Rathenower Optische Industrie Anstalt*, vormals *Emil Busch A.-G.* rathenowi intézetet is, a mely legutóbbi közgyűlésén cégét „*Emil Busch Aktiengesellschaft Optische Industrie*“-ra változtatta. A hosszú nehézkes, de a mellett a lényegyet elnyelő cím helyett rövidebbet, kifejezőbbet vett fel e régi kitűnő optikai gyár, hogy egyuttal alapítójának *Emil Buschnak* nevét is az őt megillető helyre állítsa vissza.

A rathenowi virágzó optika története a *Busch* név-

hez fűződik, miként a jeni *Zeiss* nevéhez. — S miként az utóbbiról lapunk előző évfolyamában, úgy a *Busch*-intézet történetéből is közlünk legközelebb néhány felette érdekes adatot. A szerk. — Addig is a gyár jelen állapotába nyújtunk némi betekintést olvasóinknak.

A cég legutóbbi üzleti jelentése ismét szép fejlődésről ad számot. A gyártelepeket csaknem minden évben nagyobbították és újabb az üzemerőt is fokozták, a mennyiben egy újabb 250 lóerős gépet állítanak ismét fel. A megnagyobbított forgalomnak megfelelően emelték fel az alaptőkét is. A régi 1.101,000 márkát kitevő alaptőke ugyanis már évek óta nem állott helyes arányban a fokozódott forgalommal és ezért a nemrég megtartott közgyűlés határozata folytán 366,000 márkával emelték fel, úgy hogy most az alaptőke 1.467,000 márka. Az új részvényeket a régi részvényeseknek 30%-os árfán ajánlják fel és pedig azon arány szerint, hogy egy-egy 3600 márkás régi részvényre egy új, 1200 márkás részvény lesz kibocsátva. A *Busch* cég, miként azt az üzleti jelentésből ugyancsak megállapíthatjuk, felette dicséretes működést fejt ki a *munkásjóléti intézmény* terén is. A néhány év előtt felállított gyári takarékpénztár előnye teljes méltánylással találkozhatnak úgy a hivatalnokok, mint a munkások részéről. Az intézet a most megtartott közgyűlés határozata szerint kiosztásra kerülő 15% jutalékból a múlt év április 1-től ez év március végéig gyümölcsözőleg elhelyezett takarékbetétekre a betevők javára 11% kamatot könyvelt el és ez a magas kamat bizonyára jól esik a cég munkásainak. Megemlítendő e pontnál még az is, — hogy a cég, ugyancsak közgyűlési határozat alapján — a munkássegély-alapot további 15,000 márkával növelte, úgy hogy annak

József főherceg
Ő cs. és kir. Fensége
kamarai udvari szállítója.

Legrégibb és legnagyobb
üzlet e szakban.
Alapítva: 1878.

Pejtsík Károly

FÉNYKÉPEZÉSI CIKKEK SZAKÜZLETE

Budapest, Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Városház-utca 1. (Standard palota.)

Ajánlja minden a fényképezési szakmába
vágó készülékeit és cikkeit jutányos árban.

IV., Városház-utca 3—5. szám alatt

▲▲ MŰTEREM KIZÁRÓLAG ▲▲

AMATŐR CÉLOKRA

Felvilágosítás és képes nagy árjegyzék kívánatra a
legnagyobb készséggel.

Nettel

ideális kamarája minden komoly amatőrnek
és szakfényképésznek; kitűnő szerkezet.
Elegáns kivitel.

Szállítható az összes szokásos keretekben,
valamint 9×14 cm. és 10×15 cm.-esben is
mint tekercs és panoráma-kamara.

Érdekes árjegyzék ingyen és bérmentve!

Camerawerk Sontheim 83

am NECKAR.

ZEISS

ANASZTIGMÁTOR

„TESSAR“

1:3.5

Arcképekhez

1:4.5

Lumière színes
felvételekhez

1:6.3

Pillanat- és tájfelvételekhez.

PALMOS-KAMARÁK

könnyű fémből fokális redőnyzárral kapható a fotoüzletekben, valamint

WIEN, IX 3
Ferstelgasse 1.
(Ecke Maximilianplatz)

CARL ZEISS
— JENA —

Berlin,
Frankfurt a M.
Hamburg, London,
St. Petersburg.

Tessék „P 32“ sz. ismertetést kérni. = !! Ingyen és bérmentve !!

Vereinigte Fabriken Photo- graphischer Papiere, Dresden.

A következőket gyártjuk es ajánljuk:

1. Ujdonság! Az „Albumat“-papir, mely 11 különböző fajtájú. (Az „Albumat“ elnevezés védve!)
2. A Schwerter-féle celloidin-papir (fényes, pensée rózsaszínű) a cég egyik régóta elismert, egyenletesen dolgozó, megbízható nagy elterjedtséggű gyártmánya. Ugyanez fénytelenben is.
3. A „Christen Matt-papir“. A legelső és legjobb „Matt“-papiros. Kitünően pótolja az aránytalanul drága és kényes platinpapirokat.
4. A „Schwerter Platino-Matt“ és szemcsés matt-papir.
5. A „Schwerter Aristo“-papir (fényes és matt pensée rózsaszín, fehér színben) egyike a legjobb kimásoló-papiroknak.
6. A „Schwerter gázfény-papir“. Uj fajta kitünő előidéző papir. (L. a „Nachrichten“ című folyóiratunk 1. számában közölt cikket.

7. „Schwerter brómezüst-papir“ a JUNK-féle eljárás szerint, főleg kontakt nyomatokhoz és nagyításokhoz.
8. A „Schwerter negatív-papir“. Uj! Átlátszó strukturamentes, jól fődő papiros nagyított negatívek előállítására.
9. Schwerter levelezőlapok. (Celloidin, Platino-matt, aristo, brómezüst, gázfény-levelezőlapok.)
10. Schwerter levonható brómezüst-papir. Érdekes ujdonság!
11. Fényes felületű albumin és matt sópapirok. Elismert jó minőségben.

Az összes fajták kaphatók minden fotoüzletben.
A cég lapunkra való hivatkozás esetén készséggel küld próbacsomagot is és árjegyzéket ingyen a kár közvetlenül, akár a bécsi vezérképviselő útján.

Vezérképviselő Magyarország és Ausztria részére:

Commandit-Gesellschaft Rudolf Wollner & Cie.

PHOTOGRAPHISCHE-INDUSTRIE.

WIEN, IX., SCHULZ-STRASSNITZKI-GASSE No. 12.

összege ma 139,500 márkát tesz ki. Ennek az összegnek a kamatai a segélyre szoruló, vagy a munkaképtelenné vált munkások javára szolgálnak. De a cégnek munkásairól való humánus gondoskodásáról tanuskodik a *Dunker-Rausch*-alapítvány is, amelyből a cég szolgálatában megöszült munkások nyernek aggkori segélyezést.

E cég is tehát a „szociálista-gyárosok“ közül való, kikből — sajnos alig akad nálunk még csak mutatóványul is egy.

A német kivitel Ausztria-Magyarországba. A német kereskedelmi kamarának évi jelentésében általános a panasz a német kivitelnek károsítása fölött, az Ausztria-Magyarországgal kötött kereskedelmi szerződés miatt. A görllitzi kereskedelmi kamara évi jelentésében pl. a következőket mondja:

„Egy egész sor ipari gyártmány kénytelen volt megállapítani, hogy a magas vámok miatt a kivitel Ausztria-Magyarországba majdnem lehetetlenné vált. Így pl. a gépipar, a csavargyártmány, a keramiai ipar, a fényképezési gépek és a szarvas-szaruárúk gyártmányából. A kamarai kerületre nézve ez annál súlyosabb, miután részben közvetlen az ausztriai kivitelre van utalva. Eltekintve a magas váموktól, még a tarifáknak a vámhatóság részéről való szigorú kezelése is megnehezíti a kivitt Ausztria-Magyarországba.“

A drezdai kereskedelmi kamara a következőképen nyilatkozik: „Különösen nagy a panasz az Ausztria-Magyarországba való kivitelnek teljes lekötése vagy pedig alkalmatlan megnehezítése ellen. Néhány üzem tehát, hogy ezen országok üzleteitől el ne essék, kénytelen volt ott fióktelepeket létesíteni.“

IRODALOM.

50°. engedmény „Az Amatőr“ olvasóinak. Szeghalmi Gyula, — lapunknak szorgalmas munkatársa — *nagy díj-pályázatunk* részére — teljesen spontán elhatározásból — „*Amatőrfényképezés Könyve*“ c. hatalmas szakmunkájának 4 példányát ajánlotta fel, a mit őszinte köszönettel fogadtunk és némiképp viszonzni siettünk. Erre a jeles szakirótól a következő — olvasóinkra nézve is ajándékot jelentő — újabb ajánlatát tartalmazó levelét vettük, a melyet alább szószerint közlünk:

„Azt mondja egy régi közmondás: „Apró ajándékok erősítik a barátságot“. „Az Amatőr“ nagy díjpályázatára küldött csekélységért, illetőleg ismét kilátásba helyezett munkálkodásomért felajánlott tiszteletpéldányt köszönettel fogadom. De nem engedem magam „lepipálni“ s ha elfogadja, — Szerkesztő Uram — kész örömmel ajánlom föl — *kizárólag* „Az Amatőr“ előfizetői kedvezményeként 5000 példányból még meglevő 120—125 drb. amatőrszak-könyvemet 50°, engedménnyel — 6 korona helyett tehát 3 koronáért — azok számára, *kik cimszalaggal igazolni tudják*, hogy „Az Amatőr“-nek előfizetői. Cimszalag nélkül beérkező rendelésnél a 50°, engedményt nem adom meg!“

Kitüntetés. *Károly Tivadar* bajor herceg és neje a müncheni szakiskola igazgatóját, Prof. *Emerichet* és Hans *Spörl*szaktanárt a fényképezés tudománya körüli érdemeikért az u. n. néhai Miksa herceg *aranyéremmel* tüntette ki legutóbb. A két kitüntetettben nemcsak a kiváló fototanárokat, hanem a fotóirodalom két jeles művelőjét is érte a magas elismerés. Ugyanis *Emerich* igazgató a „*Photographische Kunst*“ c. lapnak, Hans *Spörl* pedig a „*Photographische Welt*“ című fozszakfolyóiratnak a szerkesztője. Mi is szívélyesen üdvözljük — e legújabb kitüntetésük alkalmából — kitűnő kartársainkat. Dr. K. A.

UJ! DIAMANT UJ! VAN BOSCH-MATT!

Vörös gyorsan másoló legnagyobb brillánca.
Cink és gyorsan szinez lágú negativeknél.
Diamant van Bosch-Matt I. egyszerű vastagság. Nincsenek bronz árnyékok.
Diamant van Bosch-Matt III. kétszeres vastagság. Nincsenek fekete foltok.
Diamant van Bosch-grobkorn (durva szemcsészetű) chamois szinek és fehér.
Diamant van Bosch-Feinkorn (finom szemcsészetű) chamois és fehér.
Diamant van Bosch-Negro, egyedül a platin-fürdőben aranyfürdő nélkül szinezhető.

Minták mindenkor ingyen és bérmentve!
Ügyeljünk a védjegyre és a gyártás helységnevére.

Fabrik fotogr. Papiere

E. van BOSCH

G. m. b. H.

STRASSBURG Els.

Sürgőnycim: BOSCHMATT.

Gyári raktár és vezérképvislet Magyarország Ausztria és a Balkán államok részére

Commandit Gesellschaft udolf Wollner & Cie.

WIEN IX/I. Schulz-Strassnitzkigasse 12. Telephon 15872.

Aki Kamarát Objectivet akar venni, ! eladni, ! ! cserélni !

forjdujon tanácsért
„Az Amatőr“-höz

Az „adás-vétel-csere“ rovat az
előfizetőknek ingyen áll rendelkezésre.
(Válaszbélyeg melléklendő.)

Amatőrök részére **izléses képkereteket készít** LÉVAL M. Budapest, VI., Nagymező-u. 66.

Feltétlen pontos és szolid kiszolgálás.

BUTOR MODERN és EGYSZERŰ izléses és olcsó kivitelben kapható a Modern lakberendezési vállalkozóknál Budapest, VI., Eötvös-u. 17. (Andrássy-út sarok).
Butoralbum 50 fill. ♦ Telefon 82—27. ♦ Kérjen ingyen költségvetést.

GROSSMANN ADOLF
MŰ-, CIM- ÉS CIMERFESTÉSZETI MŰTEREM

LEGSZEBB ÉS LEGIZLÉSESEBB KIVITELŰ ÜVEGTÁBLÁK FA-, BÁDOG- ÉS VÁSZONCÉGTÁBLÁK, ÉRCBETÉTEK, ÖNTÖTT TÁBLÁK, FALBETŰK STB. STB.

△ BUDAPEST, VI. △
NAGYMEZŐ-UTCA 42. SZÁM.

„AZ AMATŐR” régi évfolyamai kedvezményes áron:

1904. év I. évfolyam 6 füzet (ritka visszavásárolt példányok) felemelt ára 6 korona
1905. év II. évfolyam 24 füzet (ritka visszavásárolt példányok) felemelt ára 20 korona
1906. év III. évf. 24 füzet mérsékelt ára 10 korona
1907. év IV. évf. 24 füzet mérsékelt ára 12 korona

KÖNIG ÉS BAYER
FOTOKEMIGRAFIAI MŰINTÉZETE,
Ajánlkozik a legjobb egy- és többszinű klisék készítésére a legrövidebb idő alatt.
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-U. 32.

Képkeretek SCHLOSSNIKEL FERENC KÉPKERET ÉS KERETLÉC-GYÁR
Alapítotott 1889. BUDAPEST, X., Hölgy-utca 29—31.
Telefon: 102—54.
Készít mindennemű aranyozó-árut, arany- és politurléceket és kereteket.

TOPOR ENDRE
MŰBUTOR ASZTALOS-M.
BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 30. SZÁM.
TELEFON : 89—43.

Elvállal mindennemű butort régi és új stílusban. Üzletberendezések, portálok terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzása és javítások juttányosan eszközöltetnek.

RÖNTGEN- ÉS RENDES SÖTÉTKAMRÁK, LAKÁSOKBAN KÜLÖNÁLLÓAN FELSZERELVE, ELŐHÍVÓ-ASZTALOK, MOSÓKÁDAK STB. ÜGYESEN ÉS OLCSÓN KÉSZÍTETNEK.

Amerikai rendszerű úri szabóság
Budapest, IV., Szervita-tér 3. szám. I. em.
Kifogástalan szabású, legjobb minőségű angol és belföldi divatszövetekből készült **Saccó-öltönyt, Felöltőt vagy Raglant 25 forint és 30 forintért** csakis mérték és próba után adunk. Adhatjuk, mivel áruinkat készpénzben olcsóbban vásároljuk. Adhatjuk, mivel csakis készfizetés ellen szállítunk. Adhatjuk, mivel nem hitelezünk, tehát veszteség nincs az árba kalkulálva. Adhatjuk, mivel csakis szervezett, de elsőrendű munkásokkal dolgoztatunk.

WESTENDORP & WEHNER LEMEZEK.
Főelárusító és képviselőség Magyarország részére:
Fényképezési cikkek szaküzlete. **ROGÁTSY KÁLMÁN** Budapest, VII., Rákóczi-út 10. Sip-utca sarkán.

▲ SZERKESZTŐI ÜZENETEK. ▲

Meg nem érkezett lappeldányokra vonatkozó felszólalásokat csupán négy héten belül ismer el a kiadóhivatal.

Kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy a lejárt előfizetéseiket mindenkor idejekorán megújítani sziveskedjenek.

Ifj. P. L. hivatalnok, Budapest. Sajnálattal értesülünk arról, hogy közbenjárásunk a „Das Bild” című folyóiratot kiadó „Neue Photographische Gesellschaft” cégnél, nem járt a kívánt pozitív eredménynyel, bárha az ő, — önnek is átszármaztatott — válaszuk szerint, a kiadó cég azt kedvezően intézte el. Őszintén szólva nem tudjuk megérteni, hogy kit terhel ez esetben a hiba, de tapasztalatunk szerint a „Neue Photographische Gesellschaft” oly előkelő és pontos cég, hogy kizártnak tartjuk, hogy úgy az első, mint reklamációnk után a második esetben is a lapot Önnek meg nem küldték volna. Az tehát, — miként a mi lapunknál is számos esetben fordul elő, lelkiismeretlen kezekbe kerülhet csupán, a hol azt egész egyszerűen eltulajdonítják. Szerkesztőségünknek is jár e lap, s azt állandóan hiány nélkül pontosan megkapjuk. Ennélfogva azt ajánlanók Önnek, hogy *rendelje meg kiadóhivatalunknál e folyóiratot s ez esetben azt mindenkor lapunkkal egyidejűleg, ugyanazon borítékban származtatjuk majd át Önnek.* Egyebet ez ügyben nem tehetünk. A pótoltt válaszbélyeg vételét elismerjük.

Sz. L. erdőgyakornok, Tótsóvár. Kilátásba helyezett látogatását örömmel várjuk.

F. D. igazgató, Budapest. Szives figyelmét köszönjük, a Photo-Club diapozitív pályázatáról nemcsak hogy tudomásunk van, hanem azt teljes terjedelmében lapunk ez évi 10-ik számában közöltük is volt. Valóban örvendünk, hogy úgy a budapesti számunkban közölt felvételek, mint Petrik munkatársunk cikke szintén méltánylásra talált. S ez elismerés, a nagy fotóművész részéről jól fog esni — lapunk kitanó munkatársának is.

H. K. magánzó, Budapest. Hogy Önt a kiállítás alkalmával szenvedett „felsülése” elkedvtelenítette, őszintén sajnáljuk. A fényképezés nemes művészete azonban sokkal szebb és magasabb valami, semhogy apró tapintatlanságok és elhamarkodott ügyetlenkedések, — melyek pillanatilag bosszúságot okozhatnak ugyan, végképen elvegyék kedvét az azzal való foglalkozástól. Egyébként ne törődjek vele, mert nem Ön volt

az egyedüli, a kit így megtréfáltak. Viszont örülünk azon kijelentésének, hogy lapunk utóbbi száma újra kedvet ébresztettek Önben a fényképezéssel való foglalkozásra. Elismerését és üdvözlését köszönjük és ezúton is viszonzuk.

Sz. I. káplán, Tápiógyörgye. „Az Amatőr” 3000 koronás nagy díjpályázatán való részvételi nyilatkozatát szívesen vettük tudomásul. A lapunk múlt számából megrendelt 15 példányt megjelenéskor azonnal küldtük. Legjobban örülünk azonban annak, hogy buzdításunk fogékony talajra talált, és ezzel Önt még fokozottabb és művészibb munkára serkentettük. Elismerését és lapunk terjesztését hálással köszönjük.

B. M. körjegyző, Bosácz. 1. A beküldött hirdetését díjtalanul az „Adás, vétel és csere” rovatban közöltük. 2. „Az Amatőr” nagy díjpályázatán nem kell okvetlenül bekeretezett képekkel résztvenni, ellenben az azzal kapcsolatos kiállításra a képek feltétlenül bekeretezendők. Úgy az ide, mint a visszaállítás a pályázók és a kiállítók költségére történik. A visszaállítási költségeket kiadóhivatalunk — az egyszerűség kedvéért — a hol kívánják majd utánvétellel szedi be. A reklamált f. é. 2-ik számot kiadóhivatalunk után, e számmal egyidejűleg megküldetjük.

Sz. Gy. titkár, Szeghalom. Úgy a kéziratokat, mint a képeket megkaptuk. Köszönjük; valamennyit közöljük. Ajánlatát teljes terjedelmében elfogadjuk, a nyilvánosságnak szánt részét közreadjuk.

M. I. máv. gyakornok, Szombathely és F. G. főhadnagy-tanár, Sopron. Válaszukat várjuk!

K. L. Budapest. A Richard Jahr-féle lemezek iránt kívánságára az összes nagyobb helybeli üzletekben érdeklődtünk. Azonban mindenütt azt a választ nyertük, hogy nem tartják raktáron. De a Wachtl és Társa cég (IV., Eskü-ut 6.) hajlandó azt az Ön részére a gyárnál (Dresden-A., Arnoldstr. 10.) — és pedig, a közel jövőben szükséges mennyiségben — megrendelni, a hol Ön — az esetről-esetre szükség szerinti kisebb mennyiségekben is — bevásárolhatja. Azt hisszük, ezzel összes kérdéseire megfeleltünk már.

Sz. E. városi mérnök, Zombor. Feltett szakkérdéseire teljesen kimerítően óhajtván válaszolni, kérjük szives türelmét a legközelebbi számig.

Sz. V. fényképész, Budapest. A cikket köszönjük. E kérdést lapunk 1—5. évfolyamában már ismételt felvetettük, mindenféle oldaláról és szempontból megvitattuk, tehát nem új. Cikke kezdetben érdekesen

Kényelmes

részletfizetésre

minden áremelés nélkül.

Fényképező készülékek, binoklik
és távcsövek csupán elsőrangú gyártmányok.

Kérjen
árjegyzéket ingyen. **G. Rüdtenberg jun.**

HANNOVER és WIEN.

Levelezések német nyelven HANNOVER-be küldendők!

indul, új szempontokkal kecsegtet, de e várakozásnak nem felel meg, sőt a frázisok medrébe terelődik s a végén az *értetlenség* homályában fejeződik be. Ujabbat, szakszerűbbet és érthetőbbet azonban szívesen fogadunk el és közlünk is.

Sch. E Ternye. A két kép közül a „48-as honvéd“ rettentően feszes, lapos, (mert fej, mell és karok egy sík irányban elhelyezettek — s a világítás is keményen lapos —). A „Nevető Móricz“ beállítás (oldal) és világítása is már sokkal sikerültebb. A modell is alkalmasabb. Azonban aligha lehet e kép természetes és jellegzetes. E két képe tehát még nem közölhető. Ezt az arcot sokkal érdekesebben és karakterisztikusabban lehet és kell még megfotografálni. Tanulmányozza evégből egy kissé a mi *Dührkoop* és *Perscheid* számunkat alaposan át s mérítsen azokból egy kevés jellemző-erőt. A háttérrel pedig sötétebb helyen válassza!

A. Á. dr. ügyvéd, S.-A.-Ujhely. A mai számban kerülnek közlésre. Korrekturát nem küldhettünk, mert nem maradt idő rá. Azonban vigyáztunk. Jól-e (?), annak Ön a megmondhatója!

M. M. tanár, Arad. A díjpályázatot illető kérelmüket méltányoljuk és figyelembe vesszük. Tehát tessék csak nyugodtan készülni! A pályázat titkos; a képeknek a zsüri előtt ismeretleneknek, tehát *ujaknak* kell lenniök, az indiszkréción, zsüri tagokkal való érintkezésben az incognito felfedése a *pályázatból való kizárást* vonja maga után. Amint tehát láthatja egyuttal szigorú, de teljesen pártatlan, minden tekintetben *elfogulatlan* lesz a zsüri ítélete. A zsüri tagjainak névsorát lapunk legközelebbi számában közöljük.

Többeknek. „Az Amatőr“ nagy díjpályázatát és kiállítását kívánságukra jóval elhalasztottuk, hogy legyen megfelelő idejük a készülésre. Nem ártana, ha a beküldeni szándékolt képek *kis felragasztatlan* nyers másolatait (az eredeti lemeztől) előzetes bírálatra, esetleg kiválasztás végett (lehetőleg sokat) beküldenének. Sok munkát takarítanak meg — így: Az ily képecskék is a megfelelő „jelige“ alatt küldendők be.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: KOHLMAN ARTÚR dr.
Helyettes-szerkesztő: FALK RICHÁRD gyógyszerész.
Főmunkatárs: SZTANKOVSKY JÓZSEF, Erdőszentgyörgy.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Baross-tér 15.
Bercsényi-nyomda r.-t. Budapest, VIII., Reviczky-tér 5.

SCHAEUFFELEN

BROMSILBER-PAPIER

Kilenc fajtája 10 év óta bevált és felülmulhatatlan.

= Gyári raktár Budapesten =

PEJTSIK KÁROLY

IV., Városház-utca 1. sz.

Gust. Schaeffelen'sche Papierfabrik, Phot. Abtlg.
Heilbronn 31 a. Neckar.

Azon kedvező fogadtatás, amelyben az elmúlt évben Ausztria-Magyarországban először megjelent

Uj fényképeszeti leszakítható fali-naptárunk

(Neuer photographischer Abreiskalender)

az 1908. évre, részesült, arra indit bennünket, hogy azt jelentékenyen kibővitve és még szebb kivitelben

az 1909-ik évre újra kiadjuk.

Minden hónapra külön kiszámított
MÉGVILÁGÍTÁSI TÁBLÁZATOK

e naptárt még értékesebbé teszik.

Az új naptár több mint száz művészi fénykép sikerült és legszebb reprodukcióját közli, ezenkívül pedig tartalmaz gyakorlati közleményeket, vényeket, utasításokat az amatőrök gyakorlati használatára. A naptár egyben történeti szaknaptár és a jelentékenyebb amatőrfényképező egyesületeket magában foglaló Klubkalendárium is.

■ Műnyomat-papíron ■
18×28 cm. nagyságban még diszesebben kiállítva e naptár előreláthatólag az eddiginél is szivesebb fogadtatásra fog találni. ■
■ Nélkülözhetlen tanácsadója leend a kezdőknek, úgy mint az előrehaladottaknak és pompás ajándék minden műkedvelő fényképezőnek; dísz minden fényképező otthonának. ■

A naptár ára portómentes küldéssel Magyarország, Ausztria és Németországba 3 korona 30 fillér és a megrendelések mielőbbi beküldését kéri teljes tisztelettel

R. LECHNER (Wilh. Müller).